

4H Hund og børn

Undervisningsmateriale

4H

4H

**Undervisningsmateriale
Hund og børn**

Udgivet i 2018 af 4H

Agro Food Park 15 | 8200 Aarhus N
7878 0128 | 4h.dk | info@4h.dk

Layout HELDINGgrafiker.dk

Indhold

Målbeskrivelse og praktiske oplysninger	3
Undervisningsplan	4
Lektion 1 Pasning og pleje af hunden	6
Lektion 2 Hundens anatomi	12
Lektion 3 Hundens daglige pleje	15
Lektion 4 Reproduktion	20
Lektion 5 Registrering af hunde	24
Lektion 6 Anskaffelse af hund	26
Henvi sning til opgavebøger	30
Kildeangivelser	30
Bilag	31

Hund og børn

Målbeskrivelse og praktiske oplysninger

Dette kursus er lavet for at give børn den grundlæggende og basale viden om pasning og pleje af hund. Efter kurset er børnene berettiget til et Kæledyrs Kørekort til hund.

Alder

Børn fra otte år og opefter. Der er forslag til opgavehæfter til forskellige aldre og niveau, det er op til kursusleder om, hvad der bliver benyttet. Det optimale vil være, at der max er otte børn på holdet, og instruktørerne har en hjælper.

Tidsramme

Tidsrammen vil være ca. 1-1,5 time, hvor teori delen ikke må fylde for meget, børn i den alder er nemmere at undervise i praksis.

Det er en god idé at gøre plads til en pause, hvor der kan hygges med drikkevarer og evt. frugt.

Undervisningsplan

Lektion 1

Undervisningsplan

Velkommen og præsentation

Teori

- Hundens historie
- Forstå hundes sprog
- Korrekt pleje og omgang med din hund

Lærervejledning

- Instruktørerne byder velkommen og børnene fortæller hvad de hedder og hvilken erfaring de har med hunde.
- Instruktørerne fortæller kort om hundes historie og hvor den stammer fra.
- Fortæl børnene om hundens sprog.
- Børnene skal lære hvordan de omgås hunde, dette kan fx gøres ved at lave en lille quiz med dem (se bilag). Ud fra denne quiz kan du vise og fortælle om korrekt omgang med hunde.
- Hvordan plejer du en hund. Vis børnene hvordan de skal vaske en hund med shampoo. Fortæl om hvilken slags shampoo der er bedst at bruge, og hvordan du vasker den korrekt og hvor ofte.
- Vis og forklar hvordan man klipper kløer på hunde.
- Hundens tænder og tandkød. Vis og forklar hvordan du børste tænder på en hund, og forklar om forebyggelse af tand- og tandkødsproblemer.
- Vis og fortæl hvordan man renser hundens øre.

Udstyr

Praksis

- En hund
- Hundeshampoo og håndklæder
- Hunde-klosaks
- Evt. hundetandpasta
- Tandbørste

Teori

- Bilag 1: Quiz

Lektion 2

Undervisningsplan

- Hundens anatomi
- Foder
- Lave hjemmelavede hundekiks

Lærervejledning

- Børnene skal lave hjemmelavede hundekiks. Start med at blande alle ingredienser så kiksene kan komme i ovnen, så børnene kan få dem med hjem samme dag.
- Fortæl om hundens anatomi. Du kan bruge din egen hund til at fortælle børnene hvad de forskellige dele på hunden hedder. Børnene kan evt. på skift få lov til at komme op og fortælle hvad de forskellige dele hedder.
- Børnene skal have en kort introduktion til alle de forskellige foderprodukter, der findes til hunde. Hvad der er vigtig at fodre sin hund med, så den er dækket ind med det den skal have og hvor stor skal mængden være. Medbring evt. foder og lad børnene selv regne ud, hvor meget foder en hund på x antal kg. skal have.

Udstyr

Praksis

- Dåsetun i vand
- Høsebouillon
- Madolie
- Salt
- Hvedemel
- Fuldkornshvedemel
- En ovn, bagepapir og bageplader
- Evt. en røremaskine
- En hund
- Hundefoder

Teori

- Bilag 2
- Bilag 3
- Bilag 4

Lektion 3

Undervisningsplan

- Hundens daglige pleje
- Hundens sygdomme og adfærd

Lærervejledning

- Her kan du med fordel inddelen den daglige pleje således:
 - Daglig pleje
 - Pleje to gange om ugen
 - Pleje hver anden uge
 - Pleje hver måned
 - Årligt sundhedscheckVis på hunden hvordan den skal plejes. Lad børnene selv prøve at rengøre øjnene, rense og kontrollere hundens poter osv.
- Fortæl børnene om den adfærd hos hundene de skal kigge efter for at se om den er syg. Fortæl om hundesygdomme. Forebyggelse og førstehjælp ved hedeslag og overophedning.

Udstyr

Praksis

- Vat
- Ørerens
- Tandbørste
- Evt. hundetandpasta

Teori

- Bilag 5

Lektion 4

Undervisningsplan

- Reproduktion
 - Hundens sanser
 - Hundens og ejerens udstyr
 - Træning af hunde
-

Lærervejledning

- Fortæl børnene om hunhunde (tæver) og hanhunde, hvornår de bliver kønsmodne og hvornår de bør få hvalpe.
 - Fortæl om hundens sanser og hvordan vi mennesker rent arbejdsmæssigt gør brug af hundens sanser.
 - Hvilket udstyr er nødvendigt at du har til din hund, og hvad er rart at have.
 - Gennemgå de grundlæggende kommandoer, tag hunden med ud og vis børnene hvordan de skal træne hunde og lad dem evt. selv prøve.
-

Udstyr

Praksis

- En hund
- Godbidder til hunden
- Hundeudstyr, du kan vise børnene når du fortæller om det nødvendige udstyr du skal have til en hund.

Lektion 5

Undervisningsplan

- Registrering af hunde
 - Hunderacer
 - Lær hunden at gå pænt i snor
-

Lærervejledning

- Giv børnene en kort forklaring om hvordan man registrerer hunde.
 - Vis børnene et hundetegn og fortæl dem om hvad der skal stå på det.
 - Fortæl børnene om de mange racer af hunde der findes. Du kan printe en masse billeder af forskellige hunderacer og lade børnene dele dem ind i grupperne: hyrdehunde, jagthunde, vagthunde, selskabshunde.
-

Udstyr

Praksis

- En hund
- Et hundetegn
- Billeder af forskellige hunderacer
- Godbidder til hunden

Lektion 6

Undervisningsplan

- Anskaffelse af hund
 - Udstilling, dyrskue og hundeudstillinger
-

Lærervejledning

- Snak med børnene om de ting det kræver at have egen hund, er hele familien klar til det ansvar?
 - Racehund eller blandingshund?
 - Stor eller lille hund?
 - Tæve eller hanhund?
 - Hunde i sit nye hjem?
 - Opdragelse af hunden?
 - Hundeudstilling
 - Børnedyrskue
 - Vis børnene hvordan hunden stilles op til en hundeudstilling og hvordan den fremvises i en ring.
 - Slut evt. dette kursus af med at gå en tur med hunden. Måske nogle af deltagerne har egen hund de kan tage med.
 - Uddeling af beviser
 - Tak for denne gang
-

Udstyr

Praksis

- En hund
- Diplomer og Kørekort til hund udleveres

Hund lektion 1

Pasning og pleje af hunden

Velkommen

I dag mødes holdet for første gang og det er derfor vigtigt med en præsentation af deltagere og instruktører.

Hundens historie

Hunden nedstammer fra ulven (*Canis lupus*). Tidligere mente flere, heriblandt adfærdsforsker Konrad Lorenz, at hunden nedstammede fra guldsjakalen (*Canis aureus*), men i dag er man inden for videnskaben enige om at betragte tamhunden som en underart af ulven. Der er dog stadigvæk uenighed om, hvorvidt hunden er opstået som en særskilt underart inden menneskets tæmning, eller om hunden er opstået som konsekvens af, at de tidlige mennesker tæmmede de vilde ulve.

Desuden tyder flere undersøgelser på, at ulve og hunde har bidraget til hinandens genetiske sammensætning ved stadige krydsninger gennem historien.

Oprindelse

Det er stadig usikkert, hvornår hunden blev tæmnet og blev en del af menneskets husholdning. Under alle omstændigheder er processen sandsynligvis foregået langsomt over flere tusinde år, ved at vilde ulve (eller hunde) har opholdt sig i nærheden af menneskenes bopladser, og har spist af menneskenes levninger og langsomt er flyttet tættere og tættere på mennesket.

Genetiske undersøgelser har vist, at tamhunden skilte sig fra ulven som en separat underart for så længe som 135.000 år siden, men det behøver ikke at betyde, at hunden var tæmnet og gjort til husdyr allerede så tidligt.

Forstå hundens sprog Hunden er et socialt flokdyr

Et af hundens helt grundlæggende instinkter er dens udprægede flokfølelse. Flokken er i centrum for hundens tilværelse og hensynet til flokken sammenfatter og styrer alle dens aktiviteter. Er hunden godt præget på mennesker, vil den opfatte sin familie som flokken.

Hunden er desuden født med en højt udviklet social adfærd. Det er derfor, vi kan få så nært forhold til vores hund. Forudsætningen for denne sociale adfærd er, at hunden har et fint nuanceret sprog. Ellers ville den ikke kunne kommunikere med de øvrige medlemmer af flokken (i dag altså typisk menneskene), og så ville flokkens struktur ikke kunne opretholdes.

Et godt forhold mellem hund og ejer

At kunne forstå sin hund og de signaler, den sender, er fundamentet for et godt forhold mellem hund og ejer.

Hunde meddeler sig hovedsagelig gennem kropssprog og mimik. Det er her, detaljerne kommer frem. Lydene bruges mest til grovere meddelelser og til at understøtte et visuelt budskab. Hos mennesker er det omvendt: Vi kommunikerer hovedsagelig gennem det talte sprog, eller vi er i hvert fald ofte mest bevidste om det talte sprog. Denne modsætning er årsag til mange misforståelser hund og ejer imellem.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at hvalpene ikke fødes med et færdigt sprog, men med evnen til at lære sproget. Selve sprogd udviklingen starter, efter hvalpen er født. Det er hundemoderen, som giver hvalpene de første lektioner, men også omgangen med kuld søskende er med til at opbygge sproget. Hvalpen skal på et tidligt tidspunkt i sit liv møde og omgås andre hunde, for herved at udvikle og træne sit hundeordforråd. Når hunden er voksen, er det tillige vigtigt, at den fortsat møder andre hunde for at vedligeholde dette ordforråd. Mange aggressionsproblemer overfor andre hunde skyldes at hundens udvikling og vedligeholdelse af kommunikationen med disse er mangelfuld.

Hvad signalerer øjnene?

De enkelte dele af kropssproget og mimikken, og betydningen af dette, gennemgås i det følgende. Det er imidlertid vigtigt at forstå, at hunden ikke kun bruger et signal ad gangen, men ofte en kombination af flere signaler.

Øjnene har langt større betydning hos hunden, end vi tror. Faktisk kan vi bruge øjenkontakt med hunden langt mere og langt bedre, end vi gør.

Når en hund vil fortælle, at den er overlegen, gør den øjnene store og stirrende og fastholder blikket på modparten. En underlegen hund har derimod smalle øjne og undgår direkte øjenkontakt med modparten. Den kan også finde på at blinke i denne situation.

Når du træner et forbud med din hund, kan du bruge store, stirrede øjne. Du behøver faktisk ikke at sige noget til din hund. Men husk altid at stoppe igen, når din hund ser væk, blinker med øjnene eller slikker sig om munden. Så fortæller den dig nemlig, at den accepterer din overlegenhed, og det skal man respektere ved øjeblikkelig at holde op med at vise dominans. Tænk på at lave smalle øjne i de situationer, der skal være behagelige for din hund, som for eksempel når du træner, kæler med den, børster den osv.

Også når du hilser på fremmede hunde, skal du tænke på dine øjne og dit blik. Meget signalfølsomme hunde vil øjeblikkelig opfatte et blik, der bliver hængende lidt for længe, som en trussel. De vil ofte trække sig tilbage, gø og eventuelt begynde at knurre. Lav små øjne, undgå direkte øjenkontakt og vend hovedet lidt til den ene side. Så fortæller du hunden, at du er venlig og ikke udgør nogen trussel, og du vil meget hurtigt opleve, at hunden falder til ro igen.

Hvad signalerer ørerne?

Hovedets mest iøjnefaldende signaler kommer fra ørerne. De taler deres lige så tydelige sprog som halen i den anden ende. Hunden kan udtrykke næsten utallige sindsstemninger ved hjælp af ørerne. Generelt kan det siges, at fremadrettede ører viser styrke hos hunden og bagudrettede ører tyder på underlegenhed/venlighed eller måske angst. Da hundens hørelse er langt bedre end menneskets, bør man aldrig råbe af sin hund. I hundens verden er det sådan, at den, der bruger mindst energi på at vise sin overlegenhed, faktisk er den mest overlegne. Jo mere sagte du taler, jo mere opmærksom en hund får du altså.

Hvad signalerer mund og tænder?

Når vi mennesker smiler er det ofte med en del af tandsætte blottet. I hundens verden er det, at vise tænder, en gestus som benyttes, hvis hunden føler sig truet og ønsker en større afstand.

Når mennesker "viser tænder", altså smiler til hinanden, er det imidlertid for at komme hinanden nærmere, at virke venlige og imødekommende. Vores hunde lærer dog hurtigt at tolerere vores smil, og mange hunde kopierer faktisk vores smil, især Dalmatinere er kendt for at "smile".

Mundvigens længde bruges også som et signal, idet tilbagetrukne mundvige betyder underlegenhed.

At smaske eller slikke sig om munden betyder for hunden venlighed, og har en særdeles tydelig effekt på samtlige hunde. Gaben kan ligeledes være tegn på venlighed. Den kan dog også være udtryk for usikkerhed.

Hvad signalerer halen?

Halen siges at være hundens humørbarometer: Når halen vifter fra side til side, er hunden glad og forventningsfuld, og når hunden trækker halen ind mellem bagbenene, er den bange og ked af det. Begge dele er sandt, men en sandhed med modifikationer. Man kan aldrig helt vurdere en hunds humør, alene ud fra halen. Halen understreger blot de øvrige mimiske, kropslige og verbale signaler.

Som tommelfingerregel kan man gå ud fra, at høj haleføring signalerer overlegenhed og at lav haleføring signalerer underlegenhed. Blød og langsom logren er underlegenhed/venlighed, medens stiv og hurtig logren er udtryk for overlegenhed.

Stumphaler taler selvsagt ikke så tydeligt et sprog som lange haler. Men da kropssproget er en helhed, og i og med at hundene er så dygtige til at kommunikere, volder det dem sjældent alvorlige problemer.

Hvad signalerer kroppen?

Halen er en forlængelse af ryggen og pelsen her giver et yderligere fingerpeg om hundens følelsesmæssige oplevelser.

Hunden kan rejse hårene på den forreste og bageste del af ryggen. Det sker ved aggression, oftest kombineret med en del angst og ved en konflikt. Det er dog stærkt individuelt, hvor kraftig påvirkning, der skal til, før hunden rejser børster. Signalet skal derfor altid sammenholdes med andre udtryk. Rejsning af hårene, især på den forreste del af ryggen, ses også hos den meget selvsikre, overlegne hund.

En selvsikker, dominant hund står solidt og bredt på forbenene og med kropsvægten lagt fremefter. En mere underlegen hund sænker bagparten og prøver at syne lille. Indtrykket af stor eller lille har ikke noget med hundens reelle størrelse at gøre.

Hvorfor gør hunden?

Lydmæssigt råder hunden over et meget nuanceret sprog. Det spænder fra gøen over hylene og knurren til piben, hver for sig i flere forskellige tonelejer. For de fleste mennesker er hundens lyde let forståelige, ligesom de fungerer klart og tydeligt som meddelelsesmiddel hunde imellem.

Vores tamhunde gør først og fremmest ad fremmede artsfæller, dvs. fremmede mennesker og hunde. Vildtlevende hunde løber hen til den fremmede, undersøger og signalerer derefter ved deres kropssprog, om vedkommende kan accepteres eller er uvedkommen. Denne mulighed har de færreste af vores tamme hunde. Måske er hunden i snor, måske befinder den fremmede sig bag en hæk eller en dør. Hunden er i hvert fald forhindret i at håndtere situationen på en naturlig måde, og det gør den frustreret. Den har kun een udvej, nemlig at advare sin egen flok ved at gø.

Mange små hunde får skyld for at være nogle små arriige bæster, men faktisk hænger det sammen med, at de er fremavlet til at reagere på den mindste bevægelse eller forandring omkring dem. Så selvfølgelig er disse racer mere gøende end andre hunde, der er fremavlet til andre formål.

Hunde, der leger sammen, vil også gø. Det er helt naturligt og meget socialt for hunden at gø for at opfordre til leg eller andet socialt samvær.

Den første og største grund til, at hunde blev tæmmet for mange år siden, var deres evne til at vogte og dermed gø. Tænk over det, næste gang din hund gøer, og du vil tysse på den!

Hvad er dæmpende signaler?

Udover de mange forskellige udtryk med hovedet, kroppen og halen består hundens sprog også af mange bevægelsesritualer. Man taler om såkaldte dæmpende signaler.

De dæmpende signaler bruger hunden for at dæmpe sig selv, når den føler sig stresset eller usikker. Signalerne bruges også til at få andre involverede parter til at føle sig mere sikre, og for at få dem til at forstå den velvilje, der ligger bag. Signalerne bruges så at sige til at gøre sig gode venner med andre hunde og mennesker. Mange af de dæmpende signaler bruger hunden også i andre sammenhænge, men det er først, når signalet er en del af kommunikationen med andre, at det bliver til et dæmpende signal.

De mest almindeligt brugte dæmpende signaler hos hunde

At dreje hovedet til siden kan være et dæmpende signal. Hunden kan enten dreje hovedet til siden, dreje det først til den ene side og så til den anden, holde hovedet vendt væk et lille stykke tid eller bare kigge væk med øjnene. Ofte er der tale om, at hunden kun kigger væk en brøkdel af et sekund, så det gælder om at være meget opmærksom. Hunden bruger dette signal til at fortælle, at den synes, en situation er ubehagelig, eller at den er venligssindet og ikke udgør nogen trussel. Du kan observere, at din hund vender hovedet væk, når den hilser på en fremmed hund.

Du kan selv bruge det at vende hovedet væk, når du hilser på fremmede hunde, eller hvis andre hunde knurrer eller gøer af dig. På den måde fortæller du, at du ikke er farlig, men venlig.

At sætte sig ned kan være et dæmpende signal. Når hunden bruger det, at sætte sig ned, som et dæmpende signal, kan den enten bare sætte sig eller gøre signalet endnu kraftigere ved at sætte sig med ryggen til. Du kan også selv bruge det, at sætte dig ned, hvis din hund stresser, er overivrig eller lidt usikker og nervøs over et eller andet. Du skal ikke trøste eller skælde ud, men blot stille og roligt sætte dig ned og foretage dig noget neutralt, uden at have opmærksomhed på hunden.

At lægge sig ned kan ligeledes være et dæmpende signal. En typisk situation, hvor hunden bruger dette signal, er under leg med andre hunde. Hvis den ene hund bliver træt af legen eller synes, det går for vildt for sig, kan man ofte se, at den lægger sig ned midt i det hele.

Af andre dæmpende signaler, som hunden gør brug af, kan nævnes at lege hvalp, at gøre sig lille, prøve at slikke i ansigtet, blinke med øjnene, smaske og give pote.

Du skal kontakte din dyrlæge, hvis...

...du har adfærdsmæssige problemer med din hund. Mange dyrlæger beskæftiger sig i dag med adfærd, og kan hjælpe dig i mange flere tilfælde, end du umiddelbart tror. Dyrlægen har også mulighed for at lave et grundigt sundhedseftersyn i forbindelse med en eventuel adfærdændring, idet det er vigtigt at sikre sig, at den ændrede adfærd ikke skyldes sygdom.

Kilde: dyrlæge Gudrun Frantsen. <https://www.netdyredoktor.dk/hund/tema/deffforstaa-hundens-sprog/>

Korrekte pleje og omgang med din hund Sådan lærer du børn at omgås hunde

Hunde, der bider børn, er desværre noget vi ser for tit. Børn er inddraget i op mod næsten halvdelen af alle hunderelaterede ulykker. Af denne grund, er det relevant at kigge på hvordan man kan nedsætte antallet af ulykker i fremtiden.

Med inspiration fra *National Dog Bite Prevention Coalition* er bilag 1 en lille quiz som I kan tage for at se om børnene er helt indforstået med, hvordan hunden tænker, og hvorfor den reagerer som den gør.

Fremgangsmåden for quizzen er rimelig simpel. Du stiller børnene spørgsmålene, og så skal I sammen gennemgå svarene som er listet under quizzen – det er vigtigt at det bliver en hyggelig stund (måske med en hund som tilskuer), da børnene lærer det bedst på den måde.

Pasning og pleje af hunden Hvor ofte skal jeg vaske min hund?

Hundens pels og hud har et naturligt fedtlag, som beskytter hunden mod hudinfektioner. Hunden bør skylles med lunkent vand, hvis den har været ude og bade i ikke forurenede, rent vand, f.eks. rent saltvand. Hvis hunden har badet i forurenede vand, f.eks. havvand eller mosevand med alger, bør hunden vaskes i lunkent vand med en mild hundeshampoo. Ligeledes skal hunden vaskes, hvis den har rullet sig i inficeret eller ildelugtende materiale. Som tommelfingerregel bør en hund vaskes mindst 3 gange årligt – flere gange, hvis dette skønnes nødvendigt.

Visse hunderacer skal trimmes. Sådanne trimmeracer bør ikke vaskes før trimning, idet dette kan besværliggøre trimningen. De fleste udstillingshunde vaskes ofte, for at være smukke og velplejede, når disse skal bedømmes på en hundeudstilling.

Hvis du har en hund med sart hud eller hudsygdom, skal du benytte ekstra mild, medicinsk specialshampoo for at mildne om hundens hudproblem. En sådan shampoo kan købes hos dyrlægen. Hvis du har en *allergi-*

hund, bør du vaske hunden 1-4 gange om måneden, idet du på den måde kan vaske en del af de allergifremkaldende stoffer, dvs. allergener ud af hundens pels. Ved at vaske allergenerne ud af hundens pels, vil hunden udvise mindre allergisk reaktion. Tag gerne en god snak med din dyrlæge, så I sammen kan vurdere hvor ofte din allergihund bør vaskes.

Hunden skal froteres godt efter vask, dette kan gøres med håndklæder.

Hvilken shampoo skal jeg benytte til min hund?

Det er meget vigtigt at du benytter en mild kvalitets hundeshampoo til din hund. Menneskeshampoo og babyshampoo er uegnet til din hund, fordi hundens og menneskets hud er forskellig. Hundens hud er tyndere end menneskets hud. Hundens hud har ligeledes en neutral pH-værdi, mens menneskets hud har en mere sur pH-værdi. Hos hunde ligger hudens pH-værdi mellem 6.5-7.0, mens menneskets hud har en pH-værdi på ca. 5.5. Menneskeshampoo indeholder ofte parfumer, som er helt unødvendige og irriterende for hundens hud, pels og lugtesans.

Mange ejere tror at hundeshampoo indeholder stoffer, såsom sæbe, der affedter huden. En god hundeshampoo indeholder dog ikke sæbe, men i stedet milde rensende og plejende stoffer, som f.eks. havremel eller aloe vera, der renser op og plejer, uden at affedte. En mild kvalitets shampoo kan derfor benyttes efter behov.

Hvordan skal jeg vaske min hund?

Det er vigtigt at hunden ikke stresses unødigt, og du bør da finde et tidspunkt, hvor du har god tid til at vaske din hund. Vælg en mild hundeshampoo og find et par tørre håndklæder. Hundens pels gøres fugtig med lunkent vand, og der masseres en passende mængde shampoo ind i pelsen. Husk at undgå shampoo i øjnene og ørerne. Massér nu hunden i 5-10 minutter, så shampooen får lov til at virke. Skyld godt efter med lunkent vand – her er det meget vigtigt at være omhyggelig. Til sidst froteres hunden i de tørre håndklæder.

Er det rigtigt at jeg ikke må vaske min hvalp?

Nej. Hvalpe må gerne vaskes, ligesom voksne hunde. Det er dog vigtigt, at ejeren bruger den rette *hundeshampoo*, ligesom det er vigtigt at hvalpen tørres godt efter *vasken*, så den ikke ender med at blive underkølet eller syg. En hvalp kan vaskes, hvis der er behov for dette: Hvis hvalpen f.eks. har rullet sig i inficeret eller ildelugtende materiale, f.eks. urin eller afføring.

Hvordan klipper jeg kløerne på min hund uden at det bløder?

Det er meget vigtigt, at hunden allerede som hvalp lærer at få klippet kløer. Der er meget stor forskel på hvor ofte, og hvor meget en hund skal have klippet sine kløer. Ved hårdt underlag slides kløerne mere end ved luftning på mark, eng og i skov. Aktive hunde og tunge racer med stor kropsvægt slider deres kløer mere end inaktive hunde og små racer med lille kropsvægt. Mange små hunderacer kan ikke få et naturligt slid på kløerne, fordi de vejer for lidt, og det er derfor vigtigt at ejeren eller dyrlægen klipper kløerne med jævne mellemrum. Hundens kløer er for lange, hvis du kan høre hundens kløer når den går på et glat gulv. Lange kløer kan give en overbelastning af neglerødderne med smertende neglerodbetændelse til følge. Lange kløer kan også hurtigt hænge fast forskellige steder, hvorved hunden kan risikere at flække en negl.

For at få det bedste resultat er det meget vigtigt at huske at klippe lidt, men ofte. Hvide kløer er lette at klippe. På hvide kløer kan du tydeligt se negleroden og kloens blodkar. Når du skal klippe hundens kløer skal du klippe midt imellem kloens spids, og der hvor blodkarret slutter – på den måde vil du *aldrig* kunne komme til at klippe så langt ned så kloen bløder. Husk dog, at du altid skal holde dig mindst 2 mm fra negleroden – hvis du ikke kan dette, bør du vente med at klippe negle på din hund eller kontakte dyrlægen for nærmere rådgivning. Der kan ofte klippes et større stykke klo af forpoternes kløer, hvorimod der ofte kun kan klippes lidt af bagpoternes kløer.

En sort klo er sværere at klippe. Hvis hunden har lyse kløer, skal du således starte med at klippe dem, hvorved du får en helt klar fornemmelse af, hvor langt du må klippe i denne omgang. Samme længde klippes her efter på de sorte kløer. Hvis alle kløer er sorte, skal du arbejde dig langsomt frem. Ved at se på den nyklippede klo, kan du hurtigt se om kloen består af dødt, sort og tørt horn, eller om du allerede har klippet så meget af, at du nærmer dig overgangen til karrene. Ved overgangen til karrene, vil kloens udseende skifte til gråhvidt, blødt og mere flosset væv. Når du ser en lille hvid prik efter klipning, bør du straks stoppe og du ved da nogenlunde, hvor langt du kan tillade dig at klippe de andre sorte kløer. En tommelfingerregel for trængende sorte kløer er ca. 2 mm kloklipe hver 2-4 uge.

Hundens kløer vokser hele tiden. Da blodkarret inde i kloen gerne vil forsyne kloens spids, vokser blodkarret med kloen, og det kan da slet ikke betale sig at vente med at klippe kløer på din hund. Hvis kloen bliver meget lang, vil blodkarret nemlig vokse med ned i kloen, hvilket giver store problemer ved kloklipningen, idet du da hurtigt kommer til at klippe kloen så den bløder. Blodkarret trækker sig tilbage hver gang hunden får klippet sine kløer og risikoen for at du og hunden får en dårlig oplevelse er da meget mindre. Hyppige, små kloklipe er da det bedste råd for at undgå blødning.

Køb en god hundeklosaks hos din dyrlæge eller hos dyrehandleren. Få din dyrlæge eller opdrætter til at vise, hvordan du håndterer hunden og klipper dens kløer. Vær to om at klippe kløerne på hunden, en person kan da holde hunden og belønne med godbidder, mens den anden person forsigtigt klipper kløerne. Hvis hunden udviser megen angst, skal I straks slutte med at klippe kløer og i stedet sige "sit". Når hunden sidder stille, får den en godbid og ros, så hele seancen slutter på en positiv måde. Hvis hunden er meget angst må videre kloklipe prøves på et senere tidspunkt.

Hvad er en ulveklo?

En del hunde har en ekstra klo, der sidder på indersiden af bagbenene. Denne klo kaldes en "ulveklo". Tilsvarende klo på forbenene kaldes en "vildtklo". Ulvekloen og vildtkloen kan sammenlignes med henholdsvis en storetå og en tommelfinger hos os mennesker. Betegnelsen "bjørneklo" kan benyttes til begge typer kløer.

Da der ikke er et naturligt slid på bjørnekløerne, er det vigtigt at du husker at klippe disse kløer, da de ellers kan risikere at gro ind i hundens trædepuder, hvilket er utroligt smertefuldt. Ifølge dansk lovgivning er det ikke tilladt at bortoperere/amputere en bjørneklo for syns skyld, da dette vil være et kosmetisk indgreb på lige fod med hale- og ørekupering. Det ses dog ikke sjældent at hunden hænger fast i noget med sine bjørnekløer – her sker det endda at kloen rives helt eller delvist af. Hvis kløerne skaber problemer for din hund, vil din dyrlæge vurdere, om kloen bør fjernes.

Kilde: <http://www.hundeleksikon.dk/pleje.html>

Hvordan forebygger jeg tand- og tandkødsproblemer?

Hvis din hund lider af dårlig ånde, kan den muligvis have tand- og tandkødsproblemer. Plak, dvs. bakteriebelægnings, tandsten, tandkødsbetændelse og knækede tænder forekommer hyppigt blandt hunde. Karies ses kun sjældent hos hunde.

Plak, tandsten og tandkødsbetændelse kan fremme sygdommen paradentose. Paradentose er en betæn-

delsestilstand i den knogle, som tandroden sidder fast i. Betændelsen fører til, at knoglen forsvinder og da løsner sit greb om tandroden, hvorved tanden bliver løs. Parodontose ses ofte hos ældre hunde, og er den hyppigste grund til tab af tænder hos hunde. Nedbrydningen af vævet omkring tænderne sker hurtigere hos hunde end hos mennesker. Tandkødsproblemer kan være arvelige og ses hyppigere blandt visse hunderacer.

Ved tandkøds- og tandstensproblemer vil din dyrlæge anbefale en komplet tandrensning, idet plak og tandsten skal fjernes, før den egentlige forebyggende tandstensbehandling kan igangsættes.

Tandkødsproblemer kan ofte forbygges. Her er det vigtigt, at hunden får tilbudt foder med struktur, dvs. foder, som hunden kan gnave i. Tyggeben og hårdt tørfoder er fodertyper, som kan sprænge evt. tandsten af hundens tænder. Blødt og findelt foder bearbejder ikke tænder og tandkød tilstrækkeligt. Du kan også børste hundens tænder to gange om ugen, hertil behøver du rent vand og/eller en hundetandpasta med en acceptabel smag.

Hvis din hund har varige tand- og tandkødsproblemer, kan din dyrlæge anbefale et specialfoder, der forebygger og afhjælper tand- og tandkødssygdomme fremover. Foderet vil være et tørfoder med en speciel størrelse og hårdhed. Foderet er så stort at hunden tvinges til at tygge det med sine kindtænder inden det kan sluges. Foderets hårde struktur fjerner plak og misfarvninger og kan sprænge en del tandsten af tænderne. Hvis din hund har tand- og tandkødsproblemer, gives specialfoderet forebyggende eller som støttebehandling. På varedeklarationen fremgår det om foderet kan benyttes som fuldfoder og/eller som guffer.

Ved betændelsestilstande som f.eks. knækkede tænder, tandbylder, tandkødsbetændelse eller parodontose vil din dyrlæge tildele antibiotika. Hvis der ikke gives antibiotika, vil der være fare for, at mundens uønskede bakterier trænger ud i hundens blodbane. Hvis der er bakterier i blodbanen, kan disse sætte sig på hundens hjerteklapper, hvorved hjerteklapperne ødelægges. Bakterierne vil ligeledes overbelaste hundens lever og nyrer, hvilket også kan føre til følgesygdomme. Regelmæssig tandtjek er altså vigtigt hvis du ønsker at give din hund et langt og sundt liv.

Hvordan renser jeg hundens ører?

Det er naturligt at hundens ører producerer en lille mængde ørevoks. Mængden af ørevoks varierer fra hund til hund. Et sundt hundeøre er pænt, lyserødt

og uden synlig voks i det ydre øre. Et sygt hundeøre er beskidt, rødt eller lugter grimt. Hundens ører bør kontrolleres regelmæssigt, gerne dagligt. Forskellige gener, f.eks. fremmedlegemer og hudlidelser kan give en forøget mængde ørevoks i hundens øre. Hunde, som lider af hudlidelser, som f.eks. allergi, skal derfor have ørerne eftersat hyppigere end andre.

Hundens øre inddeles i det ydre øre, mellemøret og det indre øre. Det ydre øre består af selve øreflappen og den ydre øregang, der forløber i en 90 graders vinkel. Den ydre øregang inddeles i en lodret og en vandret del. Ejeren kan få et lille kig ned i den lodrette del af det ydre øre, mens den vandrette del af det ydre øre kun kan ses med dyrlægens otoskop. Et otoskop er et tragtføremet forstørrelsesglas forsynet med en lampe.

Hundens ørevoks kan, sammen med hundens ørehår, samle sig som en prop i den vandrette del af den ydre øregang. En sådan prop skaber et godt miljø for fremvækst af sygdomsfremkaldende bakterier og skaber da en lokal irritation, der kan give en betændelsestilstand i det ydre øre. Hos mange hunderacer, som eksempelvis schnauzere, terriere og pudler, vokser der naturligt mange hår ved selve øreindgangen. Hos disse hunde er det ekstra vigtigt at holde øregangen fri for hår, så der kan komme luft til øret.

Hvis hundens ører er beskidte, renses disse med en mild hundeørerens der er oplødende, rensende, samt bakterie og svampedræbende. Øreoprensning hører til den almindelige pasning og pleje af din hund. Hvis du regelmæssigt oprensner hundens øre, vil du på bedst mulig måde forebygge ørebetændelse hos din hund.

Lad opdrætter eller dyrlæge vise dig hvordan du skal gøre

Dryp ørerens ned i begge ører og masser på ydersiden af øregangen i 30 sekunder. Hvis du masserer det rigtige sted, vil du høre en høj skvulpe lyd fra hundens øre. Tør herefter det overskydende voks og snavs væk – her skal du dreje et stykke vat ned i ørets åbning. Du må aldrig benytte vatpinde eller babyvatpinde, idet du da kan komme til at prikke hul på hundens trommehinde. Hvis hunden ryster på hovedet, bør du tørre efter endnu en gang, idet hunden herved slynger mere af det uønskede skidt ud af ørerne.

Vand er ikke effektivt som ørerens, idet hundens ørevoks er meget fedtet. At hælde vand i hundens ører har således samme dårlige effekt som at hælde vand på en fedtet stegepande.

Hund lektion 2

Hundens anatomi

Hundens anatomi varierer i stor grad fra hunderace til hunderace, måske mere end i andre dyrearter, vilde eller tamme. Alligevel, findes der grundlæggende fysiske ligheder, der er identiske blandt alle hunde, fra de små Chihuahuas til den gigantiske store Irsk Ulvehund.

Se bilag 2.

Fodring

Der er et utal af fodermærker på markedet. Hvis du spørger i vennekredsen – eller i dit hundenetværk – vil du med al sandsynlighed få mange forskellige svar på, hvad der er det bedste foder. Men hvad er en hund egentlig, og hvad har den bedst af at spise i forhold til dens art og krop? Nogle tror fejlagtigt, at hunden er en ulv. Det kan vi slå fast med det samme, at det er den ikke. Tamhunden er genetisk beslægtet med ulven, men er gennem mange år udvalgt og avlet med henblik på at leve sammen med mennesker. Det har ændret en del ting hos hunden, blandt andet fordøjelsen, hvor hunden har tilpasset sig menneskenes kostvaner, og i modsætning til ulven har den de enzymer, der kræves for at nedbryde stivelse.

Det er ikke engang 50 år siden, man begyndte at fremstille foder specielt til hunde. Endnu tidligere stod den på madrester, kødaffald, svine- og minkfoder og hvad der ellers kunne findes. I dag bliver vi bombarderet af fodermærker, der lover guld og glade hunde.

Undersøg hunden

For at finde ud af, hvilket foder din hund skal have, skal du først og fremmest kigge på din hund, da det jo er den, det handler om. Du skal så stille dig selv følgende spørgsmål: Hvor gammel er den? Trives den? Har den pæn, blank pels og sund hud, der hverken er fedtet eller tør? Skæller den? Virker din hund frisk og tilpas? Vil den spise sit foder? Har den normal afføring og hyppighed af det (det vil sige en-to gange pr. dag, afhængig af hvor aktiv hunden er)? Har den problemer eller sygdomme, der kan kræve specialpleje? Har den problemer med bevægelsesapparatet i form af gigt eller skader? Og ikke mindst: Er den for tyk, for tynd eller lige tilpas?

Måske opfylder hunden alle kriterierne for at have det godt, og så må det betyde, at det foder, du allerede giver din hund, er fint. Men hvis der er nogle punkter, din hund ikke opfylder, og noget, du gerne vil ændre på, er det godt at kigge på, om din hund får det foder, der passer bedst til lige netop den, og om du skal ud at finde og købe et nyt foder.

Du kan købe foder hos dyrlæger, i dyrebutikker, hos private forhandlere, hos opdrættere, i dagligvarebutikkerne og ikke mindst på nettet, og mængden af tilbud og prislejer er uendelige. Hvor du skal vælge at købe din hunds foder, afhænger af temperament, pengepung, behov for rådgivning, hundetype og meget mere, men husk på, at pris og kvalitet ofte følges ad.

Et godt foder indeholder

Ethvert foder er bygget op af tre overordnede energikilder, nemlig protein, fedt og kulhydrat. Derudover er der en lang række vitaminer og mineraler, som er vigtige for hunden. Hunden skal dagligt have dækket sit energitab. Det vil sige den energi, der bliver brugt til at opretholde de vitale kropsfunktioner og til bevægelse og aktivitet. Det basale energibehov afhænger af hundens kropsvægt og til dels dens muskelmasse. Det samlede energibehov kan derfor variere meget afhængig af din hunds aktivitetsniveau.

Når du køber foder, skal du derfor kigge efter et fornuftigt protein- og fedtindhold. Proteinindholdet skal ligge på omkring 20 procent og fedtet på ca. 10 procent til en normalvægtig voksen hund. Skal hunden tabe sig, skal du gå efter mere protein og mindre fedt. Dernæst skal du kigge på indholdsstofferne, og om der er kødprodukter som kyllingekød, oksekød, fisk, fiskemel osv. i foderet. De behøver ikke at stå først i ingredienslisten, da det afhænger af foderets samlede proteinindhold.

Du skal kigge på, om foderet har et højt fiber- og råaskeindhold. Fibre i kosten har samme betydning for hunde som for os mennesker. De fylder maven og holder tarmfunktionen i gang, men tilfører ikke nævneværdig energi. Råaske er en betegnelse for foderets andel

af uorganisk stof. Det er restprodukter fra råvarerne, som hverken optages eller har nogen funktion for fordøjelsen. Et almindeligt moderat fiberindhold er på ca. fire procent, og aske er op til fem procent, og så vil hunden optage en meget stor del af foderet. Desuden kan foderet lige så godt indeholde flerumættede fedtsyrer som omega 3 og 6, så du slipper for at give ekstra fiskeolie. Ikke mindst skal du kigge på, om der er tilsat en masse konserveringsmidler og lignende i foderet, der er dårlige for hunden. Naturligt forekommende antioxidanter som E-vitamin, rosmarinolie og andre har ingen skadelige effekter. Tværtimod ved man, at E-vitamin har en meget lang række gavnlige effekter i kroppen.

Hvis du er i tvivl, så sørg for at købe dit foder et sted, hvor du kan få hjælp og vejledning af et personale, som ved, hvad de snakker om. Ofte vil de dyrere fodertyper have garanti, så hvis hunden ikke tåler det eller bare ikke vil spise det, kan du returnere foderet og få pengene retur.

Tre overordnede energikilder alt foder skal indeholde

Protein

Proteiner er kroppens grundlæggende byggesten. Mange tror fejlagtigt, at det er nok at se på det samlede proteinindhold i foderet. Men proteiner er bygget op af en lang række aminosyrer, der er sat sammen i kæder, og det er aminosyrerne, der er de egentlige byggesten for hunden. Det vil sige, at når din hund spiser protein i sit foder, skal den først nedbryde proteinet i sin mavesæk og i sit fordøjelsessystem til proteinets bestanddele, nemlig aminosyrerne. Disse bliver herefter optaget og brugt.

Aminosyrer opdeles i to kategorier: essentielle og ikke-essentielle. De essentielle aminosyrer er dem, hunden SKAL have tilført via sin kost for at opretholde sine normale kropsversioner. De ikke-essentielle kan hunden selv danne, hvis de ikke tilføres via kosten. Hvilke aminosyrer og graden af essentielle aminosyrer, der danner det enkelte protein, betinger proteinets optagelighed. Og det er dét, der er det vigtige, når man taler ernæring. Det er altså ikke bare det samlede pro-

teinindhold. Når hunden har fået den mængde protein, den har behov for til at vedligeholde muskelmasse med mere, vil proteinet 'blot' være en energikilde på linje med kulhydrater og fedt, der skal omdannes i leveren og udskilles via nyrerne.

Der findes en række retningslinjer for, hvor meget der bør være af alle komponenter i et hundefoder. For proteins vedkommende hedder det, at der skal være minimum 9,6 procent protein (*kilde: National Research Council*). Det er dog meget ualmindeligt, at hundefoder indeholder så lidt protein – ofte vil det for fodertyper af høj kvalitet ligge på omkring 18-25 procent for foder til en voksen hund. Det vil altså sige, at hunden skal have nok protein, men får den for meget, skal det omdannes og udskilles. Et proteinindhold på ca. 20 procent til en voksen hund er fint, hvis det er protein af høj kvalitet. Der bør være en fair mængde af proteinet, der er af animalsk oprindelse, det vil sige fra kød, fisk og kødprodukter.

Kulhydrater

Hunde kan fint udnytte kulhydrater som energikilde, hvis de er bearbejdet på en måde, så hunden kan optage og udnytte dem. Hunde har – i modsætning til ulven – de samme enzymer til at nedbryde kulhydrater, som vi mennesker har.

Det er en ret gængs opfattelse, at kulhydrater og specielt kornprodukter er mindre godt for hunde. Det vrimer med statements på foder som "ingen kornprodukter", "fri for hvede", "kun kød og grøntsager" med mere. Der er bare ikke noget entydigt videnskabeligt bevis på, at kornprodukter ikke kan være en fin energikilde til hunde. Derimod skal man ikke fodre sin hund med rå hvede, havre eller byg. Det kan den ikke fordøje. Kulhydrater er en meget normal bestanddel af færdigfremstillet hundefoder, og der er intet i vejen med dem. Blot skal de være behandlet, sådan at de kan optages og udnyttes af hunden til energi.

Fedt

Fedt er nødvendigt, men for meget fedt er en dårlig ide af hensyn til en voksende tendens til fedme hos hunde,

medmindre det er en ekstremt trænet hund som langdistance slædehunde og lignende eller en hund, der har været syg, er blevet opereret og har brug for at tage på i vægt.

Fedt er nødvendigt for at optage de fedtopløselige vitaminer (A, D, E og K) og en rigtig god energikilde. Et gram fedt indeholder næsten dobbelt så meget energi som et gram protein eller kulhydrat. Så det er oplagt at sige, at for meget fedt risikerer at gøre hunden tyk.

Der findes nogle specielle fedtsyrer, nemlig de flerumættede fedtsyrer, omega 3 og omega 6, som er meget sunde for hunde (og de fleste andre skabninger i øvrigt). Omega 3 findes primært i fisk, og især fede fisk, men kan til dels også dannes af hunden selv ud fra eksempelvis hørfrøolie og kæmpenatlys.

De flerumættede fedtsyrer og specielt omega 3 har en fantastisk effekt på hud, pels, led, hjerne- og hjertevæv og generelle betændelsestilstande i kroppen. Et foder, som indeholder omega 3 og 6, vil være meget gavnligt for langt de fleste hunde. Du behøver ikke være bange for, at hunden får for meget.

Fibre

Fibre fylder og mætter, men de har ingen funktion i kroppen. De ryger bare ud den anden vej. Et foder med et højt fiberindhold giver mere afføring at samle op.

Hvorfor ønsker man så fiber i foderet? Ofte for at give mæthed. Slankefoder indeholder eksempelvis relativt meget protein og fiber. Fiber kan også være tilsat foderet i relativt store mængder for at holde prisen lav. Et foder, som ser billigt ud, kan vise sig at være relativt dyrt i det lange løb, fordi hunden skal have meget at spise for at få energi nok.

Tekst: Hanne Friis Lund

Kilde: <http://vimedhund.dk/hvad-indeholder-et-godt-hundefoder/>

Hunde må hverken blive for tykke eller for tynde

I tabellen bilag 3, kan du se hvor meget mad hunden må få om dagen.

Forkæl din hund med hjemmelavede hundekiks

En hund skal have en god og sund kost, men der skal også være plads til en godbid, når den skal forkæles eller belønnes. Laver du hundekiks selv, kan du både sikre dig, at de er sunde og fyldt med næring.

Se bilag 4 – opskrift på hundekiks.

Hund lektion 3

Hundens daglige pleje

Daglig pleje

- Tør evt. søvn ud af øjnene på din hund. Dette gøres med et stykke fugtigt vat.
- Sørg for at hunden har et tyggeben eller andet den kan gnave i, så dens tænder får noget at arbejde med. På denne måde forebygger du tandsten hos din hund.
- Kontroller hundens poter og området mellem trædepuderne for skidt, rødme, sår eller fremmedlegemer. I vinterperioden bør du pleje hundens poter med potevoks og skylle poterne for evt. salt, is eller sne.
- Hvis din hund er begyndt at gubbe bagen mod gulvet eller bide sig ved endetarmen kan det være tegn på stoppede eller betændte anal kirtler, som bør tømmes.
- I forårs-, sommer- og efterårsperioden bør du kontrollere pelsen for lopper og flåter. Lopper, flåter og andre ectoparasitter kan forebygges ved at vælge det rette loppemiddel til din hund.
- Kontroller hundens ører. Er de lyserøde og rene eller er de beskidte og/eller lugter? Hvis hundens ører er beskidte, renses disse med en mild ørerens der er bakterie og svampedræbende. Lad opdrætter eller dyrlæge vise dig hvordan du skal gøre. Brug et stykke vat til at tørre øret. Du må aldrig benytte vatpinde, idet du da kan komme til at prikke hul på hundens trommehinde. Ørerens fås i håndkøb hos din dyrlæge. *Se også lektion 1.*
- Vise hunderacer kræver daglig pelspleje.

Pleje to gange om ugen

- Hudfolder kontrolleres og plejes hos hunderacer med dybe hudfolder. Rens evt. med et stykke fugtigt vat og smør hudfolderne med zink-salve. Zink-salve fås i håndkøb og anvendes på rød og irriteret hud. Zink virker svagt desinficerende og fremmer heling af kroniske sår.
- Børst om muligt hundens tænder med velmagende hundetandpasta og en babytandbørste. Øv tandpleje fra hvalpealderen.
- Kontroller tævehundens kønsdele, er der udflåd eller rødme? Hvis der ses udflåd skal du straks kontakte din dyrlæge, idet din tævehund da med stor sikkerhed har en livstruende livmoderbetændelse. Bemærk at der ikke ses udflåd ved en lukket livmoderbetændelse.
- Vise hunderacer kræver pelspleje 1-3 gange om ugen.

Pleje hver anden uge

- Kontroller øjets slimhinde for irritation og rødme.
- Hvis din hund ikke har et naturligt slid på sine kløer, bør forpoternes kløer klippes ca. 2 mm. Hunde under 15 kg, inaktive og ældre hunde, samt hunde der går meget på blødt underlag, har sværere ved at få et naturligt slid på kløerne.
- Kontroller hundens kønsdele, er der udflåd eller rødme? Hvis din hanhund har forhudsbetændelse bør du rense med et mildt forhudsrensemiddel. Læg mærke til tævehundens kønslæber – er disse lyse og hævede som tegn på en forestående løbetid.

Pleje hver måned

- Kontroller hundens krop for forandringer, såsom knuder, sår, hævelser eller rødme. Hvis din hund udviser smerter, irritation eller aggression ved berøring, kan dette være tegn på at der er noget galt, og du bør da få en god snak med din dyrlæge.
- Hundens ører renses med en mild ørerens der er bakterie og svampedræbende. Lad opdrætter eller dyrlæge vise dig hvordan du skal gøre. Brug et stykke vat til at tørre øret. Du må aldrig benytte vatpinde, idet du da kan komme til at prikke hul på hundens trommehinde. Ørerens fås i håndkøb hos din dyrlæge. *Se også lektion 1.*
- Hvis din hund ikke har et naturligt slid på sine kløer, bør bagpoternes kløer klippes ca. 2 mm. Hunde under 15 kg, inaktive og ældre hunde, samt hunde der går meget på blødt underlag, har sværere ved at få et naturligt slid på kløerne.
- Hvis hunden har lange hår mellem trædepuderne, skal disse studs med en rund saks eller en lydsvag barbermaskine.
- Hos langhårseracer bør du plukke hår i ørerne. Det er vigtigt at plukke ørerne hvis din hund har smalle øregange, meget hår i ørerne eller tendens til kronisk ørebetændelse. Hvis du ikke har mod på at plukke hundens ører, bør du kontakte din hundetrimmer, opdrætter eller dyrlæge.
- Vise hunderacer kræver en ejer der er villig til at investere i en hundefrisør. Turen til hundefrisøren kan i visse tilfælde erstattes af en engageret ejer der selv har lært at klippe, trimme eller plukke hunden.

Bemærk at visse hunde skal klippes, at visse hunde skal trimmes og at visse hunde skal plukkes. Hunden bør komme til hundefrisør med passende mellemrum. Tidsintervallerne er racebestemt, og du kan tage en snak med hundefrisøren om, hvor ofte din hund bør trimmes.

Årligt sundhedstjek

- Årligt sundhedstjek hos din dyrlæge. Hunden bør vaccineres efter dyrlægens anbefaling. Det er meget vigtigt at få det årlige, professionelle sundhedstjek, idet ét menneskeår groft sagt svarer til 7 hundeår.
- Hvis din hund danner meget tandsten, vil dyrlægen anbefale en tandrensning, så der ikke opstår tandsygdomme, mundhulesygdomme eller bakterier i hundens blodbane. Sådanne bakterier kan bl.a. sætte sig på hundens hjerteklapper og vil slide på hundens nyrer.
- Dyrlægen kan efter ønske tage en blodprøve på din hund, der kan sladre om slid på eller sygdom i hundens vigtigste organer. En sådan blodprøve anbefales til ældre hunde, så evt. sygdom opdages på et meget tidligt tidspunkt. Ved at komme slid og sygdom i forkøbet, kan du i mange tilfælde forhindre at din hund må ind i et alvorligt og/eller smertefuldt og måske dyrt sygdomsforløb. Denne omsorg fortjener din bedste ven.

<http://www.hundeleksikon.dk/plejeplan.html#1>

Hundes sygdomme og adfærd

Når du har anskaffet dig en hvalp/hund, vil du naturligvis gerne undgå, at hunden bliver syg. Hvordan kan man finde ud af, om hunden er syg?

Hvis hundens adfærd på et eller flere punkter adskiller sig fra det normale, kan det være et begyndende tegn på sygdom. Ofte vil hunden have ophørt æde-/drikkelyst, og der vil undertiden kunne ses flåd fra øjne og næse. Opkastning og diarré samt unormal vandladning, kan være et tegn på sygdom.

Ligeledes bør du observere hundens vejrtrækning – er der hoste, puster hunden unaturligt – kan det også være et tegn på, at hunden er ved at blive syg.

Hvad kan jeg gøre?

Har du mistanke om, at hunden er ved at blive syg, kan du måle hundens temperatur ved at indføre et termometer i hundens endetarm. Hundens normale temperatur er 38,0-39,0°C. Hvis temperaturen er forøget over 39,5°C, har hunden feber, hvorfor du bør konsultere dyrlæge.

Sygdomme kan opdeles i smitsomme og ikke-smitsomme sygdomme. De mest almindelige smitsomme sygdomme er virusbetingede, herunder hundesyge, smitsom leverbetændelse, parvovirus, diarré og kennelhoste.

Der findes vacciner mod disse sygdomme, hvorfor sygdommene kan forebygges.

Ikke smitsomme sygdomme kan f.eks. være øjenlidelse, ørelidelser, nogle mavetarmsygdomme, nyrebetændelse, blærebetændelse, livmoderbetændelse, analsækbetændelse og andre sygdomme.

Skulle du, som hundeejer have mistanke om, at der er ved at opstå sygdom, er det nødvendigt at konsultere dyrlæge, for at få at vide, hvad hunden fejler.

Smitsomme hundesygdomme Hundesyge

Hundesyge er en særdeles smitsom virussygdom hos hund, ræv, ulv og mink. Sygdommen er vidt udbredt i hele verden, og ses herhjemme i perioder som større eller mindre udbrud.

I Danmark konstaterede man i 1984 et udbrud af hundesyge blandt hunde og mink, efter at sygdommen ikke havde været diagnosticeret i ca. 8 år. Der døde 50% af de hunde, som blev smittet. Epidemien ebbede langsomt ud, og var overstået ved udgangen af 1987. Der registreres dog stadig ca. 12-15 tilfælde af hundesyge i Danmark hvert år. Pludselig opblussen af sygdommen kan stadig ses.

I 1988 ramte en epidemi af hundesyge de grønlandske slædehunde. Dødeligheden blandt hundene var meget stor og gav følgelig store tab for grønlænderne.

Årsag

Sygdommen skyldes et virus (canine distemper virus), der hører til mæslingeвирусgruppen (paramyxovirus).

Symptomer

Den naturlige smitte med hundesygevirus foregår dels ved dråbeinfektion med sekret fra næse og mund, dels via afføring og urin. Sygdommen angriber hyppigst unge hunde i alderen fra 2 måneder til 1 år samt svækkede individer i andre aldersgrupper.

De første tegn vil være feber (39,5-40,5°C) og forkølelseslignende symptomer, som flåd fra øjne og næsebor. Hundene mister ædelysten og bliver nedstemte. Der ses opkastninger samt undertiden diarré og hoste. Temperaturen falder efter få dage, men stiger igen senere. I anden fase støder der ofte alvorlige følgesygdomme til som lunge- og mavetarmbetændelse. Et par uger efter de første symptomer er observeret, kan der udvikles voldsomme hornagtige fortykkelser af trædepuder og snude.

Hundesyge er skyld i stor dødelighed, og hunde, som overlever sygdommen, kan være stærkt svækkede.

Behandling

Da der ikke findes en specifik behandling mod hundesyge, kan der kun foretages en støttebehandling mod følgesygdommene.

Hunde, som ikke er vaccineret, vil i de fleste tilfælde dø tidligt i sygdomsforløbet, og støttebehandling vil ofte være uden effekt.

Pga. sygdommens høje dødelighed og manglende behandlingsmuligheder er det afgørende at forebygge mod den sygdom gennem et regelmæssigt vaccinationsprogram.

Det er muligt at vaccinere mod sygdommen.

Smitsom leverbetændelse

Smitsom leverbetændelse forårsages af virus. Sygdommen kan udvikle sig meget hurtigt og kan føre til døden på mindre end et døgn. Symptomerne er høj feber, opkastninger, diarré, kramper og evt. gulsot.

Det er muligt at vaccinere mod sygdommen.

Parvovirusdiarré

Parvovirusdiarré skyldes et virus. Det er en forholdsvist ny sygdom blandt hunde. Den blev første gang diagnosticeret i USA i 1978, hvorefter den i løbet af meget kort tid blev spredt over det meste af Jorden. Sygdommen viser sig ved vandig, blodig og ildelugtende diarré og opkastninger.

Hos hvalpe kan infektionen give pludselige dødsfald.

Det er derfor nødvendigt straks at opsøge dyrlæge.

Det er muligt at vaccinere mod sygdommen.

Kennelhoste

Kennelhoste forårsages af et virus. Kennelhoste er en selvstændig infektion, men har sin største betydning ved at danne indgangsport for flere og andre infektioner, der tilsammen udgør kennelhostekomplekset. Sygdommen har fået sit navn, kennelhoste, fordi den ofte optræder på steder, hvor der er mange hunde samlet, f.eks. kenneler, udstillinger, hundepensioner o.l. Alle hunderacer og hunde i alle aldre kan få sygdommen. Fra hunden bliver smittet til sygdommen bryder ud, kan der gå op til en uge. Denne periode kalder man inkubationstiden.

Kennelhoste er oftest en godartet lidelse, som giver en karakteristisk hoste, som kan vare fra få dage op til flere uger. Hosteanfaldet kan være så voldsomt, at hunden forsøger at kaste op. I nogle tilfælde kan det forlede ejeren til at tro, der sidder et eller andet fast i halsen. Ejeren kan også tro, hunden har slugt noget, som den forsøger at kaste op.

Hvad kan man gøre?

Hvis man vedvarende hører hoste fra hunden, er det en god idé at måle hundens temperatur. Hvis temperaturen måles til over 39,0°C, så kan det være et tegn på, at hunden har en infektion. Hvis hunden samtidig kommer med hoste, hosteanfald kan det være kennelhoste.

Skulle hunden have forhøjet temperatur, skal man kontakte dyrlæge. Hunden kan ud over kennelhoste-virus også blive angrebet af bakterier, som kan give en lungeinfektion. For at støtte hunden med at bekæmpe sekundære bakterielle infektioner er det nødvendigt at kontakte dyrlæge, dels for at få den rigtige diagnose og dels for at få den rigtige medicin.

Hunden skal under alle omstændigheder have ro, hvilket betyder, at overanstrengelse ikke må finde sted. Man skal også sørge for, at hunden ikke ligger, hvor der er træk, eller hvor indeklimaet virker fugtigt.

Man kan forebygge sygdommen ved vaccination.

Vaccinen er en overfladevaccinere, som dryppes ind i hundens næsebor, hvorefter hunden danner antistoffer mod sygdommen.

Ikke smitsomme hundesygdomme

Nyrelidelser er almindelige hos hunde, og kan optræde som:

- Kronisk nyrelidelse
- Akut nyrelidelse

Hos ældre dyr forekommer især kroniske nyrelidelser, som har udviklet sig over længere tid. Hvis unge hunde får nyresygdomme, er de ofte akutte. Alle typer nyrelidelser kræver en betydelig indsats både fra ejer og dyrlæge.

De fleste nyresygdomme, som man kender hos hunde, har udviklet sig over lang tid, og det er desværre sådan, at man ikke opdager symptomer på en nyresygdom, før ca. 80% - af nyrefunktionen er ophørt med at fungere. Hos dyr med en kronisk nyresygdom vil ejeren bemærke en tiltagende drikkelyst, hvilket medfører en øget mængde urin, som igen betyder at hunden gerne vil lufte hyppigere end normalt. Efterhånden som tilstanden langsomt forværres, vil det knibe for hunden at ligge tør om natten, og hvis man ikke får den luftet, kan der ske "uheld" inden døre.

Der er ingen medicinsk behandling af denne type nyrelidelser, men ofte kan de praktiske problemer med drikkeriet/tisseriet formindskes ved at tilbyde patienten en diæt, der "sparer" på nyrefunktionen.

Ved at tilbyde et diætfoder bliver nyrefunktionen mindre belastet og som følge heraf, vil hundens liv blive forlænget. Selvom hunden tilbydes et diætfoder, vil sygdommen på længere sigt dog altid udvikle sig.

Sådan fungerer nyrerne

Nyrerne fungerer som filter for blodet og består af talrige enheder, ligesom kaffefiltre, hvortil der også er koblet et system til at koncentrere urinen, så organismens vandtab bliver så lille som muligt. I filtersystemerne udskilles og optages der 100 gange så meget væske, som der senere kommer ud som urin. Hos kroniske nyrepatienter kan man forestille sig, at en del af disse filtre er stoppet til, hvilket bevirker, at nyrefunktionen bliver nedsat. Som nævnt skal 80% være ude af funktion, før der opstår tegn på sygdom.

Nyrerne har således en reservekapacitet.

Tegn på nyresygdom

De første tegn på en nyresygdom vil i reglen være forøget drikkelyst.

Hunden vil filtrere mere væske for at udskille affaldsstofferne. Urinen vil være mindre koncentreret, og urinmængden vil være større end normalt. Senere i sygdomsforløbet kan blodet ikke renses tilfredsstillende, og der vil komme en ophobning af affaldsstoffer i blodet, hvilket vil påvirke hunden. Der vil komme en forøget mængde af forskellige affaldsstoffer – herunder urinstof i blodet. Dette urinstof kan måles i blodet og kan sammen med andre undersøgelser fortælle, hvor stor en reserve der er tilbage af nyrernes funktion. Patienten kan vise tegn på forgiftning, hvor nedsat appetit, opkastninger og almindelig træthed er fremherskende symptomer.

Akut nyrelidelse

Akutte nyrelidelser ses ikke så ofte som de kroniske. Årsagen til denne type nyrelidelser kan være forgiftning eller infektion.

Lidelsen kan ses hos unge og ældre hunde og i reglen bliver patienten pludselig sløj, træt, mister eller får ophørt appetit. Ofte vil urinproduktionen være nedsat eller helt ophørt.

Stoffer, som kan være "giftige" for nyrerne, er f.eks. ethylenglycol (kølervæske) og nogle tungmetaller.

Infektion i nyrerne pga. bakterier kan også fremkalde et akut nyresvigt, hvor urinproduktionen nedsættes eller ophører på grund af beskadigelse af nyrevævet.

Hvad kan jeg gøre?

Hvis hunden begynder at drikke mere end normalt, skal man søge dyrlæge. Det vil være en god idé at bringe en urinprøve med til dyrlægen ved den første konsultation. Ud over en almindelig klinisk undersøgelse vil det være nødvendigt at udføre laboratorieundersøgelser på blod

og urin. Røntgen og scanning undersøgelse vil også kunne indgå som et hjælpemiddel, for at finde ud af hvad hunden fejler.

Behandling

Ved den *kroniske* nyrelidelse er der ingen medicinsk behandling. Til gengæld er den kroniske nyrelidelse ikke livstruende, som den akutte nyrelidelse kan være. Ved den kroniske nyrelidelse vil hunden drikke mere og tisse mere end normalt. Hunden vil ofte kunne fungere normalt, hvis den får tildelt et diæt foder.

Generelt vil hunde med en kronisk nyresygdom altid få det dårligere med tiden.

Ved den *akutte* nyrelidelse må man straks søge dyrlæge. Den akutte nyrelidelse kræver som regel intensiv væskebehandling i en blodåre, hvorfor indlæggelse på et dyrehospital i reglen er påkrævet.

HUSK! Hunde med *dårlige* nyrer:

- Skal altid have lov til at drikke det, som de har lyst til.
- Foderet skal have lavt indhold af fosfor og natrium (salt).
- Foder med lavt proteinindhold, men af høj kvalitet.
- Man må aldrig forsøge at nedsætte et dyrs vandladningstrang ved at nægte det adgang til vand.

Blærebetændelse

Blærebetændelse er en lidelse i de nedre urinveje og omfatter ofte en betændelsestilstand i blære og udførselsgangen fra blæren. Lidelsen optræder hyppigere hos tæven end hos hannen.

De fleste blærebetændelser skyldes bakterier, og infektionen sker ofte gennem urinrøret, fordi der næsten altid er mikroorganismer i den nederste del af urinrøret. Når hunden tisser (urinerer), "skylles" disse mikroorganismer med ud, og derved forhindres infektion i at opstå. Alligevel kan der under uheldige omstændigheder "vandre" uønskede mikroorganismer gennem urinrøret til blæren og derved åbnes der mulighed for, at en betændelsestilstand kan opstå og udvikle sig. Ansamlinger af en eller flere urinsten i blæren er ofte årsag til blærebetændelse. Urinsten kan opræde i forskellig størrelse og kan være sammensat af forskellige mineraler.

De første tegn på blærebetændelse viser sig ved, at hunden skal tisse hyppigere end normalt. Endvidere er det ikke ualmindeligt, at hunden "drypper" i utide. Ofte kan man med det blotte øje iagttage en blodtilblandet urin, og hos hanhunden kan vandladning være langsommere end normalt. Hvis vandladningen er dråbevis eller ophørt, kan det skyldes at en eller flere urinvejssten har kilet sig fast i udførselsgangen fra blæren.

Blærebetændelse kan være til stede uden, at hunden viser tegn på sygdommen. Disse svage tegn på sygdommen opdager ejeren i reglen ikke, fordi hundens almen befindende synes normalt.

Hvad kan jeg gøre?

Hvis hunden begynder at tisse hyppigere end normalt og/eller man kan konstatere en blodtilblandet urin må man søge dyrlæge. Man kan begynde med at måle hundens temperatur, og se om temperaturen afviger fra det normale, som er 38,0-39,0°C. Det er en god idé at tage en urinprøve med til dyrlægen.

I de fleste tilfælde vil dyrlægen undersøge hundens urin og herefter behandle med medicin. Hvis blærebetændelsen er ukompliceret, vil hunden i reglen være rask i løbet af få dage. Sygdommen kan være kronisk, hvorfor behandlingen kan strække sig over en længere periode.

Hvis symptomerne – trods behandling – optræder igen, kan der være andre årsager til sygdommen, hvorfor det kan være nødvendigt at udføre mere specialiserede undersøgelser.

Kilde: <https://www.dyrlaevagten.dk/hunde/>

Overophedning og hedeslag hos hunde

Vores hunde elsker sommeren lige så meget, som vi gør. Det er den bedste tid til at komme ud og nyde alt hvad omgivelserne har at byde på som lange gå og løbeture, svømmeture eller en lille lur i skyggen i baghaven. Du skal dog være påpasselig, da hunde ikke tåler varmen på samme måde som os. Overophedning og hedeslag er noget der fremkommer hos hunde, typisk ved varmt sommervejr. Det indtræffer når hundens kropstemperatur overstiger det normale gennemsnitlige spektrum på 37,5-39°C. Ved temperatur på 40°C eller over, skal du kontakte din dyrlæge og prøve at afkøle din hund. Da hunde ikke kan aflede varme lige så effektivt som vi mennesker kan igennem vores svedkirtler på hele kroppen, samt at de har en pels til at isolere – er det noget man skal være ekstra opmærksom på som hundeejer om sommeren.

Symptomer

I bilag 5 finder du et infogram fra myVet.dk, der illustrerer de symptomer du skal være opmærksom på som hundeejer vedrørende overophedning og hedeslag hos hunde. Læg mærke til, at illustrationen viser hvor på hunden de forskellige symptomer kan indtræffe. Vær også gerne opmærksom på, at symptomerne kan opstå samtidig eller enkeltvis.

Fladsnudet og overvægtige hunde har en forøget risiko for overophedning og hedeslag!

Forebyggelse og behandling af overophedning og hedeslag

Som hundeejer er det vigtigt altid at have overophedning og hedeslag i baghovedet når det varme vejr indtræffer. Grundlæggende burde du overveje at klippe din hunds pels kort om sommeren, således at pelsen er mere sæsonorienteret og ikke lige så varm for hunden. Men husk dog at en sund og velholdt pels er vigtig, også i varmen, derfor er det selvfølgelig nødvendigt, at du kender din egen hund og race, og herfra kan vurdere hvad der er godt/nødvendigt – før du vælger at give din hund et klip.

Hertil skal du også forsøge at undgå for meget fysisk belastning af hunden gennem for meget fysisk aktivitet – selvfølgelig specielt omkring middag, når solen står højt på himlen. Dette vil blot udmatte hunden og øge risikoen for hedeslag, overophedning og hyperventilation. Husk også at asfalten kan blive meget varm i solen. Ved varmt vejr og solskin er følgende tiltag som hundeejer vigtige:

- Vand (gerne afkølet – evt. et vådt håndklæde som dækken).
- En skyggeplads.
- Evt. et bad med haveslangen, en spand vand eller en svømmetur.
- **Efterlad ALDRIG hunden i bilen – end ikke for korte perioder!**

Ved akut hedeslag kan du bruge en frysepose fra fryseren som kan ligges ved armhulen, lysken eller på halsen. Ventilatorer og aircondition kan ligeledes også hjælpe med at afkøle hunden. Ifølge dyrlæger, bør du forsøge at få temperaturen ned inden du kører mod dyrlægen, hvis din hund har fået hedeslag. Det er vigtigt, at du først gør et forsøg på at afkøle den, hvorefter du straks kører den til dyrlægen. På denne vis vil hedeslaget blive afbrudt før du tager turen til dyrlægen fremfor at det bliver forlænget imens hunden sidder på bagsædet på vej til dyrlægen. Konsekvenser ved hedeslag kan ved værste tilfælde være *chok, nyresvigt, blødninger, hjerteflimmer og krampeanfald*.

Hvis du er nervøs for, at din hund har fået hedeslag anbefaler vi at du ringer til en dyrlæge med det samme.

Hund lektion 4

Reproduktion

Hvor gammel skal en hund være for at få hvalpe, afhænger især af følgende faktorer:

- Race
- Størrelse

Herudover kan individuelle forskelle til en vis grad også påvirke tidspunktet.

Tæver

Hunhunde – dvs. tæver – kan blive drægtige, når de bliver kønsmodne og kommer i deres første løbetid, hvilket typisk sker, når de er omkring 6 måneder gamle.

Der er dog stor forskel på de enkelte hunderacer; hos nogle kan den første løbetid forekomme så tidligt som i 5 måneders alderen og hos andre så sent som i 1 års alderen. Men størstedelen af alle tæver bliver kønsmodne fra de er 6 måneder til 1 år gamle.

Det er især de meget små hunderacer, der bliver kønsmodne tidligt (i 5 måneders alderen) og store eller kæmpe racer, der bliver kønsmodne sent (i 9-12 måneders alderen).

Hvis ikke du ønsker, at din hunhund (tæve) skal have hvalpe, bør man sterilisere den.

Hanhunde

Hanhunde kan få hvalpe fra de bliver kønsmodne, og kommer i deres første brunst. Tidspunktet herfor afhænger igen af hundens race og størrelse, men de fleste hanhunde bliver kønsmodne i 7-10 måneders alderen.

Hanhunde bør vente til de 18-24 måneder gamle, da det først er her, de er fuldt fysisk udviklede.

Hos hanhunde spiller kvaliteten af sæden desuden en vigtig rolle for evnen til reproduktion. Helt unge hunde, der lige er blevet kønsmodne, har en ringe sædkvalitet. Hunde der er mellem 18 måneder og 4 år gamle, anses generelt for at have den bedste sædkvalitet. Efter 4 års alderen begynder kvaliteten at falde og omkring 10 års alderen producerer hanhunde normalt ikke sæd nok til at kunne gøre en tæve drægtig.

Hvis ikke man ønsker, at ens hund skal have hvalpe, bør man kastrere den.

Hvornår tæver bør få hvalpe

Tæver bør ikke få hvalpe i deres første løbetid, da de her endnu ikke er modne nok til at være mødre – hverken fysisk eller psykisk. Risikoen for fødselskomplikationer er høj blandt unge tæver.

Den ideelle fødselsalder kan diskuteres, men normalt bør du vente til tæven er omkring 2 år gammel.

Tæver, der ikke har fået hvalpe tidligere, bør ikke blive drægtige fra efter 5 års alderen.

Tæver, der tidligere har fået hvalpe, bør ikke blive drægtige igen fra de fylder 8 år.

Den optimale fødselsalder er fra tæven er omkring 2 år til hun bliver 4-7 år (afhængigt af om hun har fået hvalpe tidligere).

Tidspunktet, hvor tævernes reproduktionsevne ophører, kan variere meget, men det er typisk omkring 9-11 års alderen, hvilket er det samme hos hanhunde. Tæver bør som nævnt ikke få hvalpe i så sen en alder, da det er meget hårdt for dem fysisk såvel som psykisk. Risikoen for fødselskomplikationer er også høj blandt ældre tæver.

Kilde: <http://www.danske-dyreinternater.dk/hvor-gammel-skal-en-hund-vaere-for-at-faa-hvalpe>

Hundens sanser

Selvom hunde er meget forskellige fra mennesket, så har de samme sanser som os, dog bare ikke i samme grad. Hunden har egenskaber, som vi mennesker kan bruge til meget nyttigt. Både arbejdsmæssigt og på hobbyplan. Det kan være blodhunde, jagthunde, narkohunde, vagthunde etc.

Høresansen

Hundens høresans er meget bedre end menneskets. Den kan høre lyde meget længere væk. Helt op til fire gange længere end mennesker. Den kan også høre høje frekvenser, som vi ikke kan høre. Hunden kan høre op til 40-60.000 Hz. Derfor bruger mange også disse

”stille” fløjter, hvor frekvensen er så høj, at mennesker ikke kan høre dem.

Smagssansen

Hunden har mindre smagsløg end mennesket. Den har 2000 smagsløg hvorimod mennesket har 9000. Hundens smagsløg er ikke lavet til sur, sødt og krydret. De er lavet til kød og fedt. Derfor er der ingen grund til at give hunden menneskeføde.

Lugtesansen

Mennesker bruger synssansen, når vi kommer hen til et nyt område, hunden vil stikke snuden til jorden og finde information under bladene, med deres lugtesans. Hunde bruger næsen til meget. Fx at snuse til andre hunde, en lygtepæl eller en græsplet. De kan samle information som vi ikke kan forstille os. Ved lygtepælen kan hunden samle information om andre hunde i området, alder, køn, hvornår de gik forbi etc.

Den del af hundens hjerne, der bruges til at bearbejder dufte, er fire gange så kompleks som menneskets. Hunden har 220.000.000 lugteceller i næsen i forhold til menneskets små 4.000.000. Hunden kan registrere en lugt på en koncentration under en milliardtedel, og kan spore 300 timer gamle spor og sporhunde har bevist at kunne følge spor op til 210 kilometer.

Synssansen

Hunden har ikke et godt syn. Den ser ikke lige så godt som os. Den har svært ved at se forskellige farver og nuancer. Den kan fx ikke se grøn og rød, hvorfor den også skal snuse sig frem til det røde blod i græsset. Dog ser hunden bedre i mørke end mennesket gør. Derfor lyser hundens øjne også i mørke. Hunden er også rigtig god til at se bevægelse, hvorfor en hund på ande- og gåsejagt ofte også ser fuglen, før vi gør.

Poter frem for fingre (følesans)

Hunden har ikke vores nyttige hænder, derfor må den benytte sig af andre midler, som er dens poter og kæber. Kæben bruges til at samle ting op med. Det er derfor, at hvalpen vælger at bruge munden til at undersøge, tygge og bide i alt.

Den sjette sans?

Man har en mistanke til, at hunden har en sjette sans. At den fx kan mærke inden epileptikere får deres anfald, og at hunde har fundet hjem over tusindvis af kilometer. Eller hunden kan mærke, at ejeren snart kommer hjem. Så der er måske en sjette sans vi mennesker ikke kender til?

Kilde: [www.hundeguide.dk/artikler/hundens-sanser-](http://www.hundeguide.dk/artikler/hundens-sanser-mennesket-bedste-ven/)

mennesket-bedste-ven/

Hundes og ejers udstyr

Udstyr til hunden

- En god line, enten stof- eller læderline.
- Evt. også en flexline til brug i skoven eller andre steder, hunden ikke må være løs.
- Et fast halsbånd eller evt. en sele til en lille race.
- Hundetegn med følgende lovpligtige oplysninger: Ejers navn, adresse og telefon nummer. Evt. også hundetegn til sommerhuset.
- Mad- og vandskåle til huset og en vandskål til bilen.
- Legetøj og tyggeben m.m.
- Hundeseng. Start gerne med en mindre seng, idet hvalpen godt kan lide at "putte" sig.

Udstyr til bolig og bil

- Har du en bil, bør du enten købe en hundesikkerhedssele eller installere et hundegitter, således at både hund og øvrige passagerer sidder sikkert i bilen. En "løs" hund i bilen er livsfarlig i tilfælde af kollision.
- Har du trapper eller rum hunden ikke må færdes i, kan du med fordel anskaffe dig et børnegitter. Et børnegitter kan også bruges til alene hjemme træning.
- Ekstra hegn eller låge til haven så hunden holdes forsvarligt inde.
- Skjul ledninger (dem ynder hvalpe at gnavne i) og fjern udsatte potteplanter og farlige kemikalier.

Kilde: [https://www.netdyredoktor.dk/hund/hundeskolens-](https://www.netdyredoktor.dk/hund/hundeskolens-foer-du-koeber-hund/planlaegningen-foer-hvalpens-ankomst/)

foer-du-koeber-hund/planlaegningen-foer-hvalpens-ankomst/

Træning af hund

Fem grundlæggende kommandoer

Selvom du har en god og rar hund er det ikke sikkert, at du har en velafbalanceret hund. Det kan hjælpe,

hvis din hund kender nogle ganske få basale kommandoer. Når du skal tackle adfærdsmæssige problemer. Både eksisterende og potentielle, som kan komme til i fremtiden.

Så, hvor starter man med lydighedstræning? Først og fremmest kan man tage kurser, men det er ikke afgørende. Med den rette holdning, kan du sagtens gøre det selv, og det kan være rigtig sjovt for både dig og din hund.

1. Dæk

Dette kan være en af de lidt mere krævende øvelser i lydighedstræning. Hvorfor? Fordi den position hunden skal indtage, altså liggende, er en underkastende adfærd. Du kan gøre det nemmere ved at holde en positiv og afslappede tilgang – især ved nervøse hunde.

- Find en godbid, som dufter særligt godt – fx et stykke pølse eller ost – og hold det i din lukkede hånd.
- Hold hånden foran hundens snude, så den kan lugte, at du har noget lækkert i hånden. Når den bliver interesseret, fører du hånden ned mod gulvet, så den følger med.
- Lad hunden forsøge at komme til godbitten mens du holder hånden på gulvet og siger "dæk". Gør det på en måde, så kroppen følger hovedet i nedadgående retning.
- Når hunden har indtaget liggende position, siger du "dæk" igen, giver ham godbitten og masser af ros.

Gentag hver dag. Hvis din hund forsøger at sætte sig op eller "kaster sig over" din hånd, siger du "NEJ" og tager hånden om på ryggen. Skub aldrig hunden nedad med fysisk magt. Efter den har regnet ud, hvad øvelsen går ud på, går du videre, og viser den håndtegnet for "dæk" (vælg dit eget håndtegn, men vær konsekvent i brugen af det), og giv den godbitten, når den gør, som du siger til den.

2. Sit

Dette er en af de nemmeste lydighedsøvelser, du kan lære din hund, og derfor er det også en god øvelse at starte med.

- Tag en godbid og hold den hen foran hundens snude.
- Før hånden opad og let bagover hovedet på hunden, mens hunden kan følge godbitten med øjnene, og den af sin egen vægt bliver "presset" til at sætte sig.
- Når hunden sidder siger du "sit", giver den godbitten og masser af ros.
- Lav denne øvelse mange gange, og til sidst vil du opleve, at han sætter sig, før du når at føre hånden op og hen over hovedet på den.
- Gå videre med at bukke din arm og holde hånden opad, mens du giver kommandoen. Dette skal lære hunden, at den skal sitte, når du giver dette håndtegn.

Gentag denne øvelse nogle gange om dagen indtil din hund mestrer øvelsen. Lær derefter din hund at "sitte" før han får sit måltid, før I skal gå tur og i andre situationer, hvor du gerne vil have, at han forholder sig roligt. Fx når der kommer gæster.

3. Kom

Denne kommando kan hjælpe din hund ud af problemer og bringe den tilbage til dig, hvis du taber linen eller ved et uheld kommer til at lade hoveddøren stå åben.

- Tag din hund i snor, og træd et skridt tilbage (få ham gerne til at sitte som lært ovenfor – dette vil gøre det nemmere, og du vil undgå, at den automatisk går hen mod dig, når du træder et skridt tilbage)
- Sæt dig på hug og sig "kom" mens du stille trækker snoren hen mod dig selv.
- Når den kommer hen til dig giver du den en godbid og roser den.

Når han har lært øvelsen med snor på, kan du prøve at fjerne den – et sikkert sted vel at mærke. Træn et par gange om dagen og udvid stille og roligt afstanden fra hunden mens han sidder. Dette vil også være med til at træne ham i den næste øvelse: "vente".

4. Bliv

Det vil være en stor fordel, hvis du har lært din hund "sit" og "kom", før du kaster dig ud i denne øvelse.

- Bed hunden om at "sitte"
- Vis hunden din håndflade, mens du holder armen nedad, mens du siger "bliv". Igen skal du være meget tydelig i dine håndsignaler, da hunden har lettere ved at forstå kropssprog frem for talesprog.
- Gå et par skridt tilbage, og gå så tilbage igen og giv den en godbid, hvis den bliver siddende.
- Øg gradvist afstanden, før du giver den en godbid.
- Husk altid at belønne den gode adfærd, når hunden bliver siddende – også selvom det kun er et par sekunder.

Dette er en selvkontrolløvelse for din hund, så bliv ikke frustreret, hvis det tager nogen tid, før den har lært, hvad øvelsen går ud på. Især hvis din hund er hvalp, eller har et højt aktivitetsniveau. Når alt kommer til alt, så er det hundens natur at være på farten og ikke sidde stille.

5. Læg den

Dette kan være en rigtig god øvelse til at sikre, at din hund ikke får noget galt i halsen, når dens nysgerrighed tager over – som når den snuser til noget lækkert men farligt, som ligger på jorden. Målet er at lære din hund, at den får noget endnu bedre, når du beder ham lægge det, når du siger, at den skal.

- Hold en godbid i hver hånd.
- Vis hunden den ene knytnæve, mens du siger "Læg den".
- Lad ham snuse, slikke, slå til din hånd, for at få fat i godbiden. Du skal blot ignorere dette.
- Når hunden giver op, giver du den godbiden fra den anden hånd, mens du igen siger "Læg den".
- Gentag indtil din hund rykker væk fra hånden, når du siger kommandoen, og når den kigger op på dig.

Når din hund konsekvent rykker væk fra den første godbid og får øjenkontakt med dig, og du siger kommandoen er I klar til at gå videre til næste skridt. Til dette formål skal du bruge 2 forskellige godbidder – én, der er OK, og én der er MEGET lækker.

- Sig "Læg den" mens du lægger den knap så lækre godbid på gulvet og holder din hånd hen over den.
- Vent indtil din hund mister interessen for at få fat i denne godbid og kigger på dig. Saml godbiden op og ros hunden med den anden godbid med det samme.
- Når hunden har forstået dette, lægger du igen den mindre lækre godbid på gulvet, men holder kun hånden et stykke over godbiden. Gentagen processen ovenfor, indtil den forstår det, og øg langsomt afstanden fra din hånd til gulvet.
- Nu er hunden klar til øvelsen, mens I står op. Følg samme skridt som ovenfor, men brug i stedet din fod til at dække over godbiden.

Pres ikke for meget på med denne øvelse. Husk, at du beder din hund om at forstå noget, som er meget kompliceret for din hund. Bliver det svært, går du blot tilbage i processen igen.

Disse fem simple kommandoer kan hjælpe med at holde din hund mere sikker, forbedre kommunikationen med den, og styrke båndet mellem jer. Det er en god tidsmæssig investering, men husk, at processen tager tid, så start først lydighedstræningen med din hund, når du er mentalt klar til det. Du skal have tålmodighed – din hund skal have godbidder og masser af ros, og så skal det nok lykkes på et tidspunkt.

Kilde: <http://www.hundehoveder.dk/5-grundlaeggende-kommandoer/>

Hund lektion 5

Registrering af hunde

Siden 1. juni 2010 har alle hunde ifølge hundeloven skulle være mærket og registreret inden de er otte uger gamle. Det er vigtigt, fordi ID-nummeret og registreringen i Dansk Hunderegister er en forudsætning for, at en bortløben hund, der bliver fundet, kan finde hjem til dig som ejer.

Hvordan gør du?

Hvis din hund ikke er mærket og registreret skal du kontakte en dyrlæge eller en anden autoriseret ID-mærker.

Du kan finde navne og adresser på Den Danske Dyrlægeforenings hjemmeside www.ddd.dk.

Registreringsattesten skal indeholde

- dit navn
- din fødselsdato
- din adresse
- dit telefonnummer
- hundens navn
- hundens køn
- hundens farve
- hundens fødselsdato
- hundens ID-mærke

Du vil modtage registreringsattesten cirka to uger efter, at den er sendt ind til Dansk Hunderegister. Indsendes enten af dig selv, Dansk Kennelklub, Dansk Dyrlægeforening eller din dyrlæge.

Kilde: Dansk hunderegister

Hundetegn

Alle hunde over 4 måneder skal bære hundetegn.

Hundetegnet skal være påført hundeejerens navn og adresse.

Mange påfører desuden telefonnummer, men det er ikke lovpligtigt. Hvis du ønsker at påføre telefonnummer, så overvej at tilføje landekode (+45), hvis du af og til har hunden med udenfor landets grænser.

Kilde: <https://www.hundenyheder.dk/om-id-maerkning-og-hundetegn/>

Hunderacer

Små hunderacer

Det vil sige hunderacer, hvor højden er under 35 cm. Mange af de små hunderacer er tidligere blevet brugt som både jagthunde og vagthunde, og adskillige af hunderacerne blandt de små hunde, har et temmeligt stort aktivitetsniveau og et kæmpe ego. Det er med andre ord ikke alle de små hunderacer, der er udprægede selskabshunde.

Af samme grund er det vigtigt, at du også afsætter tid til træning og aktivering af små hunderacer, ligesom du ville gøre med større hunde.

De små hunderacer varierer meget i type og temperament, så det er vigtigt ikke kun at kigge på billederne, også selvom der er tale om en af de små hunderacer. Det er stadig afgørende, at hundens temperament passer til de levevilkår, du kan tilbyde hunden.

Kilde: <http://hundeejere.dk/smaahunderacer>

Hyrdehunde

Der er stor forskel på de forskellige typer af hyrdehunde og deres måde at arbejde på. Der er også meget store forskelle i hundenes vagtsomhed og skarphed overfor fremmede dyr og mennesker.

Hyrdehundene er også individuelt fremavlet til at arbejde med forskellige typer af dyr, i nogle meget forskellige områder, klimaer og terræner. Derfor er der meget store forskelle på temperament og aktivitetsniveau blandt de mange forskellige racer.

Jagthunde

Der er stor forskel på de forskellige typer af jagthunde og deres måde at arbejde på. Der er også meget store forskelle i hundenes temperament og aktivitetsniveau. Jagthunde er nemlig altid fremavlet til at arbejde med forskellige typer af byttedyr i forskellige områder, klimaer og terræner. Derfor er der fremavlet meget store forskelle på temperament og aktivitetsniveau blandt de mange forskellige racer blandt jagthundene.

Vagthunde

Disse hunderacer besidder alle et godt medfødt vagtinstinkt, og vil normalt beskytte eller advare familien mod fremmede.

Der er dog stor forskel på, hvordan forskellige hunderacer reagerer, så det er vigtigt at undersøge de enkelte hunde nærmere.

Selskabshunde

Hunderacer, som primært er avlet til at holde mennesker med selskab.

Selskabshunde har generelt et stort behov for kontakt med deres ejere, og de egner sig normalt meget dårligt til at gå i hundegårde og være meget alene.

Til gengæld er mange selskabshunde lidt mere rolige anlagte, og de kræver dermed ofte lidt mindre aktivering og luftning end hunderacer, der er fremavlet til at arbejde.

Lær hunden at gå pænt i snor

Sådan lærer du hunden at gå pænt.

Der findes forskellige metoder, du kan benytte dig af uanset om du har en lille eller en stor hund.

1. Start med dig selv

Spørg dig selv: "Hvad vil jeg gerne have, min hund gør i stedet for?" frem for at skælde ud og måske blive ved med at sige "stop!".

Forsøg at fjerne hundens fokus så den ikke trækker eller bider i snoren. Prøv at få hunden til at fokusere på, at den skal stå eller sidde ved siden af dig. Gå et par skridt, stop og prøv igen. Distrahér med godbidder, når snoren igen bliver spændende.

Det vigtigste er, at du får flyttet fokus til, at hunden skal lære at gå pænt ved siden af dig, og at snoren derfor ikke skal være i fokus.

2. Det hele handler om belønning

En af de absolut letteste og mest effektive metoder til at lære en hund at gå pænt i snor er at belønne hunden, når den er opmærksom på dig og gør, hvad du beder den om. Godbidder er en rigtig god ide.

Så snart hunden lærer, at det er en behagelig og belønnende oplevelse at gå tur pænt ved din side, vil den bruge meget mindre tid på at trække og bide, og mere tid på at gå pænt.

3. "Efter-abe-legen" giver pote

Lær din hund, at den skal efterabe dig. Hold godt fast i snoren og begynd at bakke et par skridt væk i en anden retning. Denne bevægelse inviterer hunden til at vende om og følge efter dig.

Med det samme hunden efterlever dit ønske om at følge efter dig, skal du rose den og give den en godbid.

Denne øvelse hjælper hunden til at få rettet fokus på dig og være opmærksom på dine bevægelser.

Gentag øvelsen et par gange, hvor du bakker væk i et par skridt i forskellige retninger og få hunden til at følge med. Giv ros og godbidder når den lyster. Hunde skal gerne udsættes for gentagelser 8-12 gange, før de begynder at genkende mønstret.

4. Øvelse gør mester

Det hjælper ikke kun at træne med din hund i haven af og til. Du bør træne den på alle jeres gåture.

Nu hvor du er begyndt at lære hunden, at den skal følge efter dig og lægge mærke til dine bevægelser, skal du belønne den hver gang, den går pænt ved siden af dig, kigger op på dig og er opmærksom på dine bevægelser.

Vær opmærksom på, om din hund er opmærksom på dig og hører efter hvad du siger. Beløn straks den ønskede opførsel.

5. Hyppige belønninger er vejen frem

Jo oftere du belønner, jo nemmere vil hunden have ved at lære, hvilken adfærd og opførsel du leder efter, og den vil have nemmere ved at efterleve dine ønsker. På den måde gør du læringsprocessen nemmere for din hund.

Generelt skal du belønne alt god gå-opførsel/adfærd. Med tiden kan du udfase de hyppige belønninger, så godbidderne bliver mere sjældne, men stadig belønner med ros og klap. På et tidspunkt bliver gåturen i sig selv en dejlig oplevelse og belønning for hunden.

6. Anskaf dig det rigtige udstyr

Det er vigtigt at anskaffe sig det rigtige udstyr, når du skal lære din hund, at den ikke skal trække eller bide i snoren.

Du kan eksempelvis anskaffe dig en gåsele, der bliver spændt rundt om selve overkroppen på hunden frem for omkring halsen. På den måde kan du få ekstra kontrol over hunden på gåturene.

Du kan også anskaffe dig en "klikker", der kan bruges til at aflede din hunds opmærksomhed, når den begynder at trække eller bide i snoren.

Husk på at det tager tid at lære en hund at gå pænt i snor. Der er ingen hundehvalpe, der er født med lysten til at gå i snor, og det er derfor en opgave I må løse i fællesskab.

Kilde: <http://www.idenyt.dk/kaeledyr/hund/sadan-larer-du-din-hund-ikke-at-bide-og-trakke-i-snoren-nar-i-gar-tur/>

Hund lektion 6

Anskaffelse af hund

Anskaffelse af hund bør planlægges nøje, hvis både du og hunden skal være tilfredse med jeres samliv. Der er mange glæder og positive sider ved at anskaffe sig en hund, men der medfølger også en hel del arbejde og udgifter i forbindelse med pasning, pleje og træning af hunden. Det er meget vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i, hvad det kræver at have hund. Du skal gøre dig klart, hvad du selv kan tilbyde hunden, og det er vigtigt, at du vælger en race, der passer til familien og dens livsstil. Det er et stort ansvar at have hund, og du skal huske på, at hunden med lidt held lever i 8-14 år.

Alt for mange hunde må hvert år betale prisen for menneskets impulshandlinger og dårlige beslutninger. De heldige hunde bliver omplaceret eller havner på internater. De uheldige forbliver ulykkelige i hjemmet eller må lade livet hos dyrlægen.

Spørg derfor altid dig selv, om du kan give en hund et godt liv, og om det at have hund er noget for dig? Hvis svaret er JA, så skal du bl.a. også gøre dig overvejelser om størrelse, køn og race.

Racehund eller blanding?

Alle hunde er skønne, uanset om det er race- eller blandingshunde. Hunde af blandingsrace kan være lige så gode familiehunde som racehunde. Det er dog sværere at forudsige, hvordan en blandingshund kommer til at udvikle sig – især hvis du ikke kender begge forældredyrene. Denne usikkerhed gælder ikke kun hundens størrelse og udseende, men også dens mentale egenskaber. Du bør derfor være opmærksom på, hvilke racer, der indgår i blandingshunden, da særlige karaktertræk fra disse racer kan slå igennem i forskellige kombinationer hos de enkelte hvalpe i et kuld – eventuelt på et senere tidspunkt i hundens liv. Specielt skal du være opmærksom på, om der i blandingen indgår racer med særligt udprægede karaktertræk, som kan være uheldige, hvis de kombineres med visse andre egenskaber – for eksempel hvis voldsomt temperament, som ses hos visse terriere, kombineres med stor fysisk styrke, eller hvis tendens til nervøsitet, der blandt andet ses hos *Collie*, kombineres med stærk tendens til vagtsomhed.

Ved opdræt af racehunde har man lagt vægt på bestemte egenskaber hos de enkelte racer. Det betyder, at du generelt kan være mere sikker på, hvilke egenskaber hunden har, når du vælger en racehund frem for en blandingshund. Dette skal du tænke på, hvis du har bestemte forventninger til hundens egenskaber – for eksempel, hvis du skal anvende den til bestemt formål. Købsprisen er som oftest lavere for en blandingshund, men da anskaffelsesprisen er lille i forhold til, hvad det koster at holde hund, bør dette ikke være et tungtvejende argument.

Stor eller lille hund?

Stadigt flere mennesker vælger en lille hund frem for en stor. Små hunde giver dog ikke færre problemer med deres adfærd end store hunde, og du bør være opmærksom på, at en lille hund har lige så stort behov for opdragelse som en stor. En stor hund kan dog alene i kraft af sin størrelse være sværere at håndtere end en lille hund. Udgifterne til foder vokser naturligvis også i takt med hundens størrelse.

Hundens størrelse bør også i nogen grad afhænge af, hvordan du bor. Hvis du bor i lejlighed og skal gå på mange trapper hver dag, er det uheldigt at vælge en meget stor og tung race, idet det er belastende for hundens knogler og muskler at gå på trapper, før den er fysisk udviklet. Det er ligeledes belastende for dig at skulle bære hunden.

Hvis du ikke har bil og færdes på cykel, i tog eller bus, kan det være en fordel at købe en mindre race. Den kan måske endda sidde i en taske og må medbringes i offentlige transportmidler i byerne.

Tæve eller hanhund?

Hos de fleste racer ses en forskel mellem kønnene. Hanhunden er som regel større og stærkere end tæven. Generelt kan hanhunde optræde mere aggressivt end tæver, og de har en større tilbøjelighed til at ville "dominere" ejeren, hvis de får lov til det. Tæver kan dog også udvise aggressivitet – specielt over for andre tæver. Endvidere synes der at være en tilbøjelighed til, at

tæver kan udvise mere nervøsitet end hanhunde. Både aggressionsproblemer og problemer med nervøsitet kan dog i de fleste tilfælde undgås, hvis hunden håndteres korrekt. Du skal desuden være opmærksom på, at hunhunde kommer i løbetid to gange om året (af ca. tre ugers varighed). Tæver og hanhunde kan stort set opnå de samme resultater i træningssammenhæng.

Hundens ankomst til sit nye hjem

Hunden skal have mulighed for at falde til i sit nye hjem uden straks at blive ladet alene. Hjemkomsten af en ny hund skal derfor planlægges, uanset om det er en hvalp eller en voksen hund. Det er en stor omvæltning for en hund at skifte hjem. I de første dage skal hunden derfor have ro, og der bør ikke komme for mange gæster i hjemmet. Desuden bør du kun gå korte ture med hunden.

Hunden bør ikke lukkes ude fra soveværelset, da den i starten har brug for tryghed og tæt kontakt med dens nye familie. Du skal derfor lade hunden sove i sin kurv ved siden af din seng. Du bør af og til have din hånd nede i kurven hos hunden, så den kan mærke, at du er i nærheden. Hvis hunden skal sove for sig selv, skal du i den første tid sove sammen med hunden i det rum, hvor den skal være.

Hvis du har en hund i forvejen, bør du lade hundene møde hinanden uden for hjemmet. Derved mindsker du risikoen for, at din gamle hund vil reagere aggressivt over for den nye. Når hundene har haft lejlighed til at hilse på og blive trygge ved hinanden, kan du tage hundene med ind i haven og lade dem lege sammen. Mens hundene leger sammen i haven, bør de være i snor. Du skal kun gribe ind, hvis en af hundene er ved at blive trængt op i en krog, eller legen bliver så voldsom, at der er risiko for, at en af hundene vil lide overlast.

Køb nogle ting til hunden

Hunden bør have en kurv, hvor den ved, at den kan få lov at være i fred. Da kurven skal være et sted, hvor hunden synes, det er rart at opholde sig, må du *aldrig* vise hunden hen i kurven som straf, når den har gjort noget, som den ikke må.

Du skal også købe en snor samt et halsbånd eller en sele til hunden. En sele er mere skånsom ved halsen end et halsbånd. I hundens halsbånd eller sele skal være et ID-skilt med dit navn og din adresse samt dit telefonnummer, således at det er muligt at finde frem til dig, hvis hunden løber bort. Dette er lovpligtigt. Et sådant skilt specielt til hunde kan du bestille gennem en forretning, som handler med artikler til dyr.

Det er en god idé at anskaffe specielle skåle til mad og vand til hunden. Disse skåle må ikke kunne gå i stykker,

og de skal være udformet sådan, at de ikke vælter, når hunden spiser eller drikker af dem. Hunden skal desuden have nogle ting, som den kan lege med. De skal være så robuste, at hunden ikke kan bide dem i stykker.

Afhængigt af hundens race vil en del af de løse hår sidde tilbage i pelsen, når den fæller. Hunden skal derfor børstes jævnligt, så disse hår bliver fjernet. Du bør derfor købe en speciel børste til hunden.

Læg hundens aktiviteter i faste rammer

I starten bør du lægge din hunds aktiviteter i relativt faste rammer. Det vil sige, at den bør luftes, fodres og beskæftiges på nogenlunde de samme tidspunkter hver dag. Når hunden er faldet til i familien, kan du gradvist lære den, at de forskellige aktiviteter ikke nødvendigvis sker på faste tidspunkter.

Væn hunden til at være alene

Din hund bør fra starten lære at være alene hjemme. Du skal dog gå gradvist frem, idet du i starten kun forlader hunden et par minutter ad gangen – gerne flere gange om dagen. I de følgende dage forlader du hunden i længere og længere tid ad gangen. Sørg for at hunden er rolig og afslappet, når du forlader den. Hvis hunden begynder at hyle, er det fordi, at du er gået for hurtigt frem. Gå ikke straks tilbage til hunden, men vent til den er holdt op med at hyle. Når du forlader hunden næste gang, må den kun være alene i halvt så lang tid, som da den begyndte at hyle. Derefter øger du igen gradvist den tid, du er væk fra hunden, men i et langsommere tempo.

Når hunden er blevet vant til at være alene, skal denne tilvænningen holdes ved lige. Det betyder, at du jævnligt skal forlade hunden i kort tid ad gangen – også selv om det ikke er nødvendigt, for eksempel fordi du har ferie. Hvis hunden i en periode har haft dig hos sig hele tiden, bliver overgangen for stor, når du begynder at arbejde igen og er væk flere timer dagligt. Derfor bliver hunden angst, når den lades alene, hvilket kan betyde, at den hyler, gør eller ødelægger ting i hjemmet. Husk, at hverken voksne hunde eller hvalpe bør være alene hjemme i mere end 5 timer ad gangen, og at en hvalp *aldrig* må være alene hjemme en hel dag. Hvis det er nødvendigt at forlade hunden i længere tid, må du få nogen til at passe den.

Lad familien deltage i pasningen af hunden

Familiens medlemmer bør i videst mulig omfang deles om forpligtelserne over for hunden, således, at den ikke knytter sig for stærkt til én person i familien. Både børn og voksne kan deltage i den sociale kontakt samt den daglige træning, motionering og aktivering af hunden. En for stærk tilknytning til én person kan give

problemer med hunden senere i dens liv – for eksempel problemer med at være alene hjemme. Fodringen af hunden bør dog ikke foretages af mindre børn.

Det påvirker hundens adfærd at sove i sengen

Du skal være opmærksom på, at hvis hunden sover i sengen, kan det påvirke dens adfærd på forskellig måde afhængigt af dens temperament. Det, at hunden sover hos dig og har nær kontakt med dig, vil knytte den stærkere til dig. Det kan være en fordel, hvis hunden har en tendens til at isolere sig, når du får den hjem. Men hvis hunden i forvejen har let ved at knytte sig til dig, er der risiko for, at denne tilknytning bliver for stærk, så hunden bliver så afhængig af dig, at den ikke kan foretage sig noget på egen hånd. Det kan betyde, at den bliver mere frygtsom eller får sværere ved at lære at være alene hjemme. Omvendt kan nogle hunde, som får lov at sove i sengen, opfatte det som om, den skal passe på dig, hvorfor den vil få sværere ved at opfatte dig som leder. Hunde, som har svært ved at acceptere deres position i familien, bør derfor ikke sove i sengen.

Lær hunden at blive renlig

Mens den er helt lille, vil en hvalp besørge, hver gang tæven slikker den på bugen og omkring kønsdelene. Derefter vil tæven fjerne hvalpens efterladenskaber. Senere vil hvalpen søge væk, når den skal besørge. Denne reaktion er en naturlig del af hvalpens udvikling, da hunde normalt ikke besørger, der hvor de opholder sig. Der er dog forskel mellem forskellige hunderacer på, hvor hurtigt denne adfærd udvikler sig. Når hvalpen har besørget et bestemt sted nogle gange, vil den opsøge samme sted, hver gang den skal besørge. Desuden vil den foretrække at besørge på samme underlag fra gang til gang.

Du kan ikke forvente, at din hund er renlig, når du får den hjem. Du skal lufte hunden, hver gang den har sovet, spist, drukket eller leget, da den ofte har behov for at besørge, når den har gjort dette. Hunde går søgende rundt og snuser, før de besørger. Du skal derfor også gå ud med hunden, når den opfører sig på denne måde, eller når den går hen til døren. På den måde lærer hunden, at den skal besørge udenfor. Du bør *aldrig* lade hunden besørge i rendestenen eller på fortovet, så den vænner sig til dette. Hvis du konsekvent kun lader den besørge på jord eller græs, vil den selv efterhånden kun gøre det dér. Medbring altid nogle plasticposer, når du lufte hunden, så du kan samle hundens afføring op, når den har besørget. Du kan købe plasticposer specielt til dette formål.

Hvalpe besørger oftere end voksne hunde. Du skal derfor være opmærksom på hvalpen, så den kan komme

ud, hver gang den har behov for det – også når familien har gæster. Du kan ikke forvente, at en hvalp kan holde sig i flere timer.

Hunden skal vaccineres

Hunde skal vaccineres mod parvovirus, hundesyge og leverbetændelse. Som hvalp skal hunden vaccineres to gange med 4 ugers mellemrum. Hvalpe bliver normalt vaccineret første gang i 12-ugers alderen, evt. i 8 ugers alderen inden de kommer ud i deres nye hjem. De skal så vaccineres igen, når de er ca. 16 uger gamle. Hvis din hund endnu ikke er blevet vaccineret, må du hurtigst muligt sørge for, at den bliver det. Hunden er allerede vaccineret og dyrlægeundersøgt, hvis du får den fra et af internaterne under Dyrenes Beskyttelse. Voksne hunde skal vaccineres en gang årligt, således at deres modstandsdygtighed over for smitte holdes ved lige.

Hvis hunden skal med til udlandet, skal den også vaccineres mod andre sygdomme. De enkelte lande har deres egne krav til, hvilke sygdomme hunden skal være vaccineret mod. Spørg derfor dyrlægen til råds i god tid inden en udlandsrejse.

Når du får hunden, kan den have indvoldsorm. Den bør derfor have en ormekur. Ormemidler er receptpligtig medicin og må kun gives efter anvisning fra dyrlægen.

Smitten er dog ringe, og man kan sige, at denne risiko opvejes af fordelene ved, at hunden socialiseres korrekt blandt andre, venlige hunde.

Kilde: www.dyrenesbeskyttelse.dk/

Husk også:

- at finde en god dyrlæge i dit område.
- at oprette den lovpligtige hundeanvarsforsikring og tilmelde hunden Dansk Hunderegister.
- at undersøge mulighederne for at gå til hvalpemotionation. Det er både sundt og sjovt, og så er det et vigtigt led i at få en god start med din hund. Kontakt evt. Dansk Kennel Klub, racens specialklub eller DcH.
- at købe eller låne gode og inspirerende hundebøger.

Hundeudstilling

Når du køber en hvalp/hund med stambog kan den udstilles i den klub, den hører til (evt. i nogle andre samarbejdende klubber).

Er din hvalp med i Dansk Kennel Klub stambog, som hører under F.C.I., kan du udstille den på D.K.K.'s udstillinger. Nationale som Internationale.

D.K.K. har nogle speciel klubber, som også laver nogle skuer (gode til nybegyndere). Hunde med D.R.U., D.R.C., D.H.L., D.D.H., C.K.C. stambøger kan ikke udstille i D.K.K. Men D.K.K. stambog kan bruges hele vejen rundt.

Bemærk: Hvis du er medlem af D.K.K., må du ikke udstille i de små klubber.

Hvad er en udstilling?

En udstilling er en eksteriør udstilling, hvor hunden er vasket og børstet op til dagen – tænder og øre er rensset, og klør er klippet. Det er en god idé at give den et spray Frontline (mod lopper). Samtidig skal hunden være vaccineret. Går du på de udstillinger hvor der meldes til på dagen, så lad være med at møde op med en højløbsk tæve (lad den/dem blive hjemme). Tænk på dem, der møder med hanhunde, især de store. Det kan være en udfordring at styre dem.

Hvad kan en udstilling bruges til?

For mange hundeejere er udstilling vigtigt, da de fleste hunde skal udstilles og have mindst en 2. præmie for at blive avlsgodkendt. Andre syntes, det er sjovt at føre sin hund frem gennem klasserne, og at det er dejligt, når man en dag står med en Dansk Champion. Der er ingen, der kræver, at du møder op på alle udstillinger. Men hvis man vil opnå noget på udstillinger, er det en god idé at gå til ringtræning med hunden. Dels lærer hunden og dens ejer lidt om, hvad det er at udstille, og hunden lærer at være sammen med store og små artsfæller.

Herhjemme eller i udlandet

Når du lander på en udstilling herhjemme skal stambog, vaccinationer og papirer medbringes. Til udlandet skal stambog, vaccinationspapirer og sundhedsattester medbringes.

På udstillingerne i de små klubber får alle med 1. præmie - SL - CAC - CASIB en lille pokal. Bliver din hund BIS (best in show) 1-2-3-4 på dagen (altså en af de fire bedste), får den også en pokal.

Der bliver også benyttet farvebånd

De hunde, der har modtaget 1. præmie (rødt bånd) kommer ind i ringen igen og dommeren udvælger, hvem der skal være 1. vinder, 2. vinder, 3. vinder og 4. vinder.

Hunde af samme køn, der har modtaget CK (lilla bånd), kommer ind i ringen igen. Så vælger dommeren den bedste han/hun på dagen BIR (rød/gul roset).

Hvis din hund opnår tre BIR bliver den Dansk Champion.

Til sidst kommer den bedste hanhund og bedste hund ind i ringen, hvor dommeren vælger, hvilken af dem, der bliver kåret som den bedste hund på dagen BIM (blå/gul roset).

Her er en liste over alle de bånd, din hund kan opnå på en udstilling:

- Særdeles lovende (hvalpeklasse): Lyserødt bånd
- Lovende (hvalpeklasse): Lyseblåt bånd
- Mindre lovende (hvalpeklasse): Gult bånd
- Racens bedste hvalp: Rød roset
 1. præmie: Rødt bånd
 1. vinder: Rødt bånd
 2. præmie: Blåt bånd
 2. vinder: Blåt bånd
 3. præmie: Gult bånd
 3. vinder: Gult bånd
 4. vinder: Grønt bånd
- SL (unghunde klasse): Smalt lilla bånd
- CK (certifikatkvalitet): Bredt lilla bånd
- Dansk certifikat (CAC): Rødt/hvidt bånd
- Internationalt certifikat (CACIB): Hvidt bånd
- Reserve CACIB: Orange bånd
- Dansk championat: Rødt/grønt bånd
- BIR (Bedst i racen): Rød/gul roset
- BIM (Bedst i modsat køn): Blå/gul roset

Forklaring på forkortelserne

- D.H.L. Danske hundeejers landsforening
- D.R.C. Dansk racehunde club
- C.K.C. Continental Kennel Club
- SL. Særdeles lovende
- CAC. Hunden har opnået certifikat
- CA-CIB Hunden har fået et internationalt certifikat
- Bis Best in show
- INTCH International champion
- DKCH Dansk champion
- D.D.H. Den Danske Hundeforening

Kilde: www.sidenomhund.dk

Børnedyrskue

På mange af landets dyrskuer afholder de også børnedyrskue, hvor børn for eksempel kan tage sin hund med. Her får børnene en oplevelsesrig og spændende dag, hvor de bliver bedømt sammen med deres hunde.

Hund og børn

Opgavebøger

Opgavebøgerne kan bestilles på 4H Fælleskontoret ved at sende en mail til info@4h.dk eller ringe 8740 5000.

Du kan finde den samlede oversigt over opgavehæfter på 4H.dk her:

<https://www.4h.dk/om-os/vaerktojskasse/>

Du kan få sendt en mail med filerne så du selv kan printe eller du kan bestille dem i printet form. (Hvis du bestiller dem printet, skal klubben selv betale for omkostningerne ved print og forsendelse).

6-7-årige

- Spiren med hund

8 år

- Mig og min hund

9-10-årige

- Jeg har hund

11-12-årige

- 4H Hundebog

Kildeliste

www.Netdyredoktor.dk

www.Myvet.dk

www.Hundeleksikon.dk

www.Wikipedia.dk

www.Vimedhund.dk

www.Dyrlaevagten.dk

www.Danske-dyreinternater.dk

www.Hundehoveder.dk

www.Hunderegister.dk

www.Hundeejere.dk

www.idenyt.dk/kaeledyr/hund

www.sidenomhund.dk

www.dyrenesbeskyttelse.dk

Bilagsmateriale

Lektion 1 Pasning og pleje af hunden

Bilag 1

Quiz

1. Er det okay at åbne døren for hundene, når postbuddet er ved at aflevere post?
2. Tror du, at en sur hund logrer med halen?
3. Elsker hunde at blive kysset og krammet?
4. Er det okay at klappe hunden, fx gennem et åbent vindue eller et hegn?
5. Hvis du ser en sød hund, som du ikke kender, skal du så spørge ejeren om lov inden du klapper den?
6. Er det okay at klappe en hund, når den spiser?
7. Er det okay at slå eller råbe af din hund, hvis den ikke hører efter?
8. Er en bange hund lige så farlige som en sur hund?
9. Er det kun visse hunderacer (som gravhunde eller muskelhunde) der bider?
10. Bruger hunde deres krop til at fortælle hvordan de har det?
11. Er det okay at efterlade sin hund i kort snor udenfor i en hel dag?
12. Må du lade en hund sidde i bilen om sommeren, mens du er inde og handle?
5. Ja, du skal ALTID spørge om lov, inden du begynder at klappe fremmede hunde. Hvis ejeren ikke er der (fx hvis der står en hund når du er nede og handle) skal du altid lade den være alene.
6. Nej, man bør altid lade en hund spise i ro og mag. Voksne kan ved specielle lejligheder (fx i forbindelse med træning) tage maden fra huden.
7. Nej, det er ikke en god ide at råbe af din hund og du må ALDRIG slå en hund. Hunde reagerer altid bedst på den positive træning. Så husk altid at have et par godbidder med i lommen, hvis du skal gå tur med hunden. Derudover bør den altid være i snor, hvis der ikke er en voksen med (medmindre hunden er rigtig godt trænet).
8. Ja, en bange hund har tendens til at bide lige så vel som en sur hund. Det er også derfor, at du aldrig skal trænge en hund op i et hjørne, hvor den ikke har mulighed for at komme væk.
9. Nej, alle hunderacer kan finde på at bide, hvis de kommer i situationer hvor de føler sig truet, bange eller lign. Det er korrekt at få racer oftere og hurtigere bliver bange eller arrige, men der er ingen racer, der med garanti ikke bider. Oftest er mange muskelhunde faktisk rigtig søde.

Quizsvar

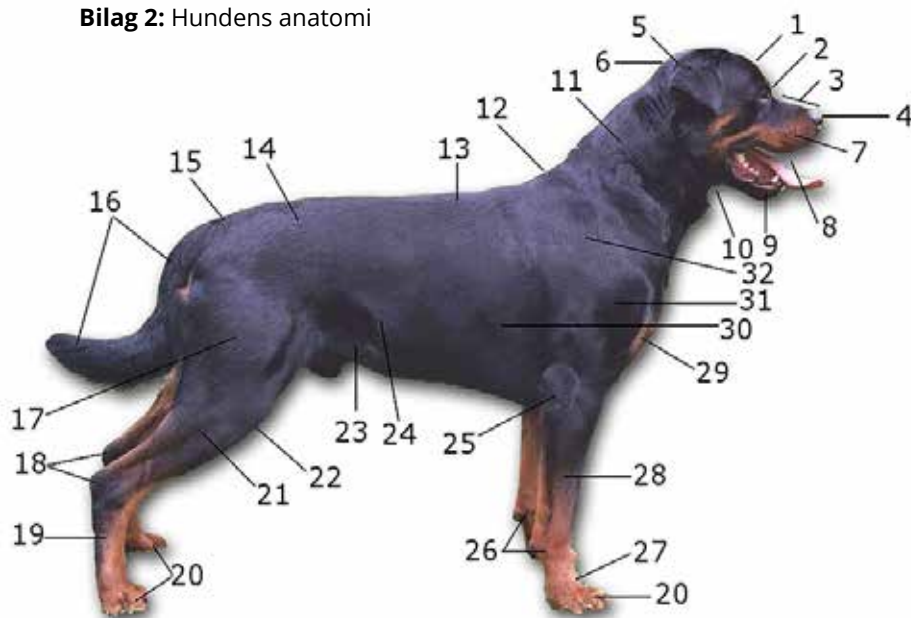
1. Nej, det er aldrig en god ide at åbne døren, da hunden kan opfatte postbuddet som en, der trænger ind på dens/jeres private område.
2. Ja, selvom en hund er vred eller sur, kan den godt finde på at logre med halen. Du kan fx kigge på nakken, hvor hårene ofte rejser sig, hvis hunden er i alarmberedskab.
3. Nej, det er bestemt ikke alle hunde, der bryder sig om det. Det er faktisk ofte årsagen til, at hunde kommer til at bide børn. De er nemlig ikke helt sikre på, hvad intentionen er, og forstår det ikke altid som kærtegn.
4. Nej, det er aldrig en god ide at kæle med hunde, der er på et privat område, når du står udenfor. Når ejeren af hunden er i nærheden kan du enten spørge om lov ellers er det en god ide, at vente til en dag hvor du kan få lov til at komme ind og hilse på hunden i dens omgivelser hvor den bedre kan forstå dine intentioner.
10. Ja, hunde bruger i stor grad deres krop til at fortælle, hvordan de har det.
11. Nej, du bør aldrig lade en hund være bundet i en hel dag. Hunde har brug for motion og plads til at bevæge sig. De skal også have mulighed for at komme ud af solen, hvis det er varmt.
12. Nej, du må aldrig efterlade en hund i bilen om sommeren. De har meget svært ved at komme af med varmen, og kan derfor komme slemt til skade hvis de er i en varm bil for længe.

Kilde: <http://www.myvet.dk/sadan-laerer-du-dine-born-at-omgas-med-hunde/>

Bilagsmateriale

Lektion 2 Hundens anatomi

Bilag 2: Hundens anatomi

1. Pande	17. Lår
2. Pandeafsats (stop)	18. Hase
3. Næseryg	19. Mellemfod
4. Snude	20. Pote (forpote og bagpote)
5. Øre	21. Underlår
6. Nakkeknode	22. Knæ
7. Overlæbe	23. Lyske
8. Mund	24. Flanke
9. Underlæbe	25. Albue
10. Gulg	26. Håndrod
11. Hals	27. Mellembånd
12. Manke	28. Underarm
13. Ryg	29. Bringe
14. Hofte	30. Brystkasse
15. Kryds	31. Skulder
16. Hale	32. Skulderblad

Kilde: https://da.wikipedia.org/wiki/Hundens_anatomi

Bilag 3

Foderbehov for hunde

Hundetype	Kaloriebehov	Dåsefoder/mixer	Halvvådt foder	Tørfoder
Dværg 0<5kg Fx Yorkshire terrier	210 kcal	105 g kød 35 g mixer	70 g	60 g
Lille 5<10 kg Fx West Highland White terrier	590 kcal	300 g kød 100 g mixer	190 g	170 g
Mellemstor 10<20 kg Fx Cocker Spaniel	900 kcal	450 g kød 150 g mixer	300 g	260 g
Stor 20<40 kg Fx Schæferhund	1680 kcal	850 g kød 280 g mixer	545 g	480 g
Kæmpe 40<80 kg Fx Grand Danois	2800 kcal	1400 g kød 460 g mixer	900 g	800 g

Bilag 4

Opskrift på hjemmelavede hundekiks

Det skal du bruge

- 1 dåse tun i vand (drænet)
- 2 dl kold hønsbouillon
- 4 tsk. madolie
- 1,5 tsk. salt
- 250 g hvedemel
- 100 g fuldkornshvedemel

Fremgangsmåde

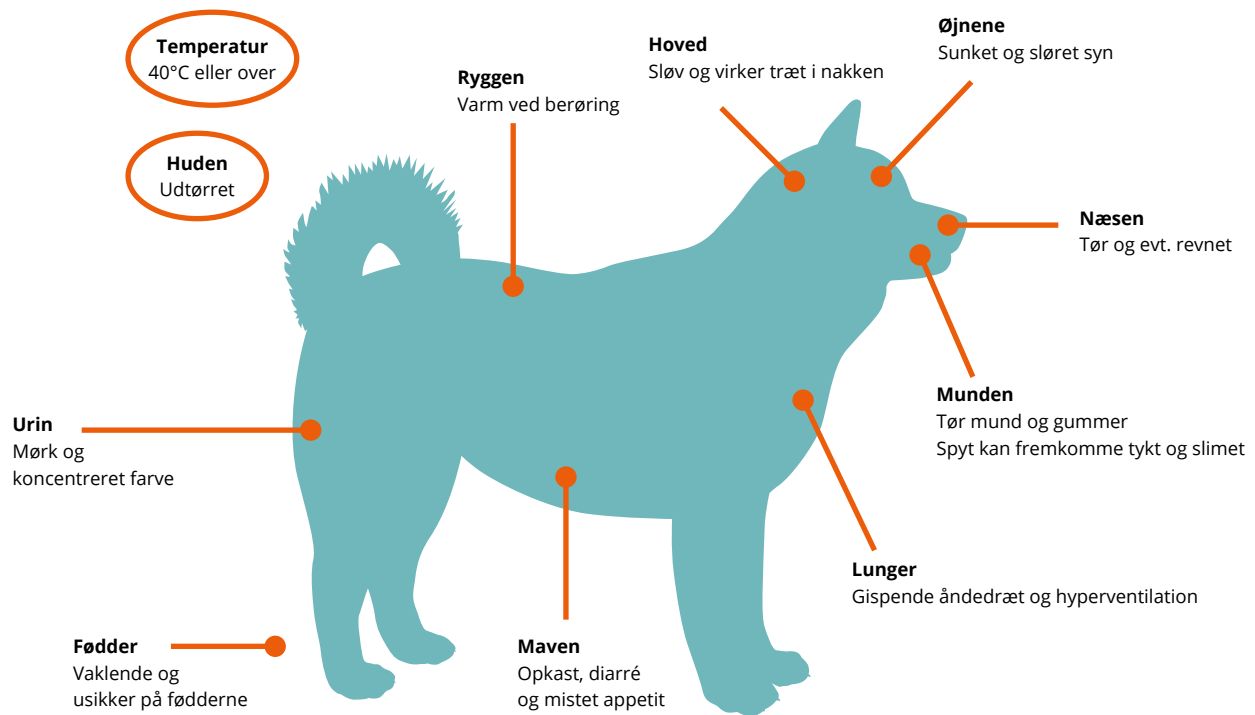
- Ælt alle ingredienserne sammen – gerne med en røremaskine.
- Rul dejen ud på et melet bord i cirka en halv centimeters tykkelse – og lav fine hundekiks med små kageudstikkere.
- Bag hundekiksene ved 150 grader i varmluftovn i cirka 30 minutter.
- Afkøl de nybagte hundekiks, inden du kommer dem i en lufttæt dåse.

Tip! Du kan variere hundekiksene ved at skifte tunen ud med for eksempel kylling, som du har kogt.

Bilagsmateriale

Lektion 3 Hundens daglige pleje

Bilag 5: Overophedning og hedeslag hos hunde

HELDIN Gøtteri.dk

Agro Food Park 15
8200 Aarhus N
7878 0128 | info@4h.dk
4h.dk